

**לאומי קארד בע"מ
והחברות המאוחדות שלה**

**דוחות כספיים
ליום 30 ביוני 2018**

לאומי קארד

תוכן עניינים

6.....	דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2018
38.....	הצהרות לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי
43.....	דוח סקירה של רואי החשבון
45.....	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקרים)
100.....	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
114.....	מילון מונחים
116.....	ראשי תיבות
117.....	אינדקס

**דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 ביוני 2018**

לאומי קארד

תוכן עניינים

9	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
9	תיאור עסקי החברה
12	מדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
13	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה
13	החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה
13	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
13	סקירה כלכלית בעולם ובארץ *
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח
16	נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי
17	המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
19	מגזרי הפעילות בחברה
22	פעילות חברה מוחזקת עיקרית
22	סקירת הסיכונים
35	מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים
35	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
36	בקרות ונהלים

הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של לאומי קארד בע"מ לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 אושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 9 באוגוסט 2018. דוחות כספיים אלו נערכו על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, פרט למפורט [בביאור 1 ד'](#) לדוחות הכספיים והם ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תיאור עסקי החברה

לאומי קארד בע"מ הינה חברת כרטיסי אשראי העוסקת בהנפקה, סליקה, תפעול כרטיסי אשראי ומתן פתרונות תשלום ומוצרים פיננסיים. החברה הינה בשליטת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "בנק לאומי" או "לאומי") באמצעות לאומי שירותים פיננסיים בע"מ ולאומי אחזקות פיננסיות בע"מ, המחזיקות במאוחד 80% מהון המניות של החברה. יתרת הון המניות בשיעור של 20% מוחזקת על ידי קבוצת עזריאלי בע"מ. החברה מוגדרת כתאגיד עזר בנקאי על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. בתוקף היותה תאגיד עזר בנקאי תחומה פעילותה במערכת של חוקים, צווים ותקנות וכמו כן, בהוראות והנחיות של המפקח על הבנקים (להלן - "המפקח").

לאומי קארד הוקמה ביום 15 בפברואר 2000 והחלה את פעילותה העסקית ביום 15 במאי 2000. החברה מנפיקה כרטיסי אשראי במסגרת הסכמי הנפקה משותפת עם בנקים בישראל ("כרטיסים בנקאיים"). במסגרת הנפקת הכרטיסים הבנקאיים, לאומי קארד מנפיקה במשותף כרטיסי אשראי לבנק לאומי, וכן לבנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי טפחות"). בנוסף, מציעה החברה ללקוחות כל הבנקים ("לקוחות חוץ בנקאיים") כרטיסי אשראי ומוצרי אשראי שונים (כגון הלוואות לכל מטרה והלוואות ייעודיות למימון רכבים). חלק מכרטיסי האשראי ללקוחות חוץ בנקאיים מוצעים בשיתוף פעולה עם מועדוני צרכנות וגופים עסקיים שונים.

כמו כן, החברה מציעה שירותי סליקה (הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק), תשלום ופתרונות פיננסיים המוצעים לבתי עסק כגון הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים. בין היתר, החברה מציעה פתרון תשלום גלובאלי לבתי עסק שלהם פעילות עסקית אינטרנטית. החברה משקיעה משאבים משמעותיים לפיתוח פתרונות בערוצים הדיגיטליים, בדגש על חדשנות טכנולוגית. חלק מהשירותים למחזיקי הכרטיס ולבתי עסק ניתנים באמצעות חברות הבנות: לאומי קארד אשראים בע"מ, לאומי קארד פקדונות בע"מ ולאומי קארד נכיונות בע"מ.

ביום 23 בינואר 2017 עבר במליאת הכנסת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (להלן - "חוק שטרם"). לחוק השלכות מהותיות על פעילותה של החברה, בין היתר בהיבטים של גיוס מקורות מימון (לרבות בקשר עם מגבלות בחוק הבנקאות (רישוי) ומגבלות מכוח הוראה 313 לעניין מגבלת לווה בודד בבנקים), ערוצי מכירה והפצה לפעילותה העסקית, התקשרות עם בנקים לצורך הנפקה והפצת כרטיסי חיוב ובתחום הסליקה בהיבט עבודה מול סולק מתארח ומאגדים.

בהתאם להוראות חוק שטרם, בנק לאומי נדרש למכור את החזקותיו בלאומי קארד וזאת עד ליום 1 בפברואר 2020. בתום תהליך שקיים בנק לאומי ובחינת חלופות שונות ובעקבות אישור דירקטוריון בנק לאומי מיום 26 ביולי 2018, בנק לאומי יחד עם קבוצת עזריאלי, התקשרו בהסכם למכירת מלוא החזקותיהן בלאומי קארד ל- Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus. בהתאם למידע שנמסר לבנק לאומי על ידי Warburg Pincus, הקרן מנהלת נכסים בהיקף של כ- 45 מיליארד דולר, מתוכם כ- 11 מיליארד דולר הושקעו בגופים פיננסיים שונים, כולל בחברות שעוסקות בתחום התשלומים.

על פי הדיווח המיידני של לאומי בנושא מכירת לאומי קארד מיום 28 ליולי 2018, מספר אסמכתא 01-069768-2018 התמורה שתשולם למוכרים עבור מלוא מניות לאומי קארד הינה 2.5 מיליארד ש"ח. למעט התאמה לחלוקת דיבידנד אם וככל שלאומי קארד תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה בתקופה שעד למועד השלמת העסקה, סכום התמורה הינו ללא התאמות. ההסכם כולל נספח המתאר את עיקרי תנאי המימון שהבנק יאות להעניק ללאומי קארד, לצורך פעילותה השוטפת, לאחר השלמת העסקה, וזאת בהתחשב, בין היתר, בהקלות הרגולטוריות שניתנו על ידי בנק ישראל למימון חברות כרטיסי אשראי שיופרדו מהבנקים. מתן המימון בפועל כפוף להתקשרות בהסכם נפרד בין לאומי קארד לבין הבנק, ולקבלת אישור האורגנים המוסמכים לכך בבנק ובלאומי קארד. הסכם המכירה כולל מספר תנאים מתלים ובכללם קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים על פי דין. בין הצדדים נקבעה תקופה של שלושה חודשים לקיום התנאים המתלים, עם אפשרות הארכה בשלושה חודשים נוספים לפי דרישת כל אחד מהצדדים שלאחריהם רק לבנק לאומי תוקנה הזכות להאריך את התקופה בעוד שלושה חודשים נוספים. נקבע גם מנגנון לקיצור התקופה וביטול ההסכם במקרה שיתברר שסביר שלא ניתן יהיה לקבל את האישורים הרגולטוריים.

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018.

על פי הדיווח המיידני של לאומי כאמור, כחלק מהמו"מ עם הקונה, הסכים בנק לאומי למספר תנאים אותם התחייב שיסכים לכלול בהסכם הפעילות שיחתם בינו לבין לאומי קארד. עבור הסכמת בנק לאומי להכללת תנאים אלו ישולם לבנק בתום שש שנים ממועד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של 50 מיליון ש"ח עד 128 מיליון ש"ח.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019.

בנוסף, בתקופת הדוח הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים.

ההסכמים, אם וכאשר יחתמו, יובאו לידיעת או אישורו של הפיקוח, לפי העניין, כמפורט בחוזר שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים להלן. כמו כן, יתכן שהסכמי ההנפקה עם הבנקים, או חלק מהסכמים אלה, יחייבו נטילת אישור ממערך ההגבלים העסקיים.

ביום 2 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

א. צמצום משמעותי בצורכי הנזילות השוטפים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב) ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.

ב. הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב) על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרותיו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו שייחתמו עד ליום 31 בינואר 2022 (לרבות חידוש הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) יובאו לידיעת הפיקוח על הבנקים ובמקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב יובאו לאישורו.

ג. הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית - ותיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

- לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקלו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצטמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות ההון בגינו.

- הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים¹:

- בכל הנוגע לאשראי לבנקאי לחברות כרטיסי האשראי, יעודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר של 3 שנים ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.

- בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.

ד. הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכוני נזילות (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - יחס כיסוי הנזילות): נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.

ביום 25 בפברואר 2018, לאחר קבלת הערות הציבור, פרסם בנק ישראל את המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה צפויה לרדת משיעור של 0.7% כיום, במספר פעימות עד לשיעור של 0.5% ב-1 בינואר 2023. כמו כן, העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי צפויה לרדת משיעור של 0.3% כיום, בשתי פעימות לשיעור של 0.25% ב-1 בינואר 2023. מתווה ההפחתה שתואר לעיל יפחית מהותית את הכנסותיה של החברה מעמלה צולבת, בעיקר במגזר ההנפקה (הן ביחס לכרטיסים בנקאיים והן ביחס לכרטיסים חוץ בנקאיים). יחד עם זאת, היות ומדובר במתווה הפחתה מדורג עד שנת 2023, והיות ובמהלך השנים הבאות צפויים שינויים והתפתחויות בתחומי הפעילות של החברה, אין ביכולתה של החברה לחזות את מידת ההשפעה של הפחתת העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות העתידיות.

ביום 25 באפריל 2018 פרסם הממונה על ההגבלים העסקיים את החלטתו לפטור בתנאים את הסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי (אשר אושר במרס 2012 על ידי בית הדין להגבלים עסקיים), אשר יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2023 ויחול על כל מנפיק או סולק שיצטרפו להסדר. בין היתר, כולל הפטור את הנושאים הבאים:

- הצטרפות שחקנים חדשים להסכם העקרונות - בהתאם לתנאי הפטור, על חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם, באופן שיויוני וללא עלות, כל מנפיק או סולק או גוף מטעם שפעילותו נוגעת להסכם ושיבקש להצטרף להסכם. בנוסף, נקבע שעל חברות כרטיסי האשראי להעמיד לרשות שחקן חדש את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו להסכם ופעילותו על פיו. כמו כן, נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם ולפעול לפי הוראותיו.

¹ בהתאם לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 313 שהפיץ הפיקוח על הבנקים ביום 1 באוגוסט 2018.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

- איסור על ניצול כוח שוק בצד ההנפקה או בצד הסליקה כדי להקשות על מתחרים - בהתאם לתנאי הפטור, מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה, ולא ינקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה כאמור. כן נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב לא תפלה בין מנפיקים ולא תנקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה בין מנפיקים. בנוסף, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק או מנפיק בעלי היקף פעילות רחב לא תקשור בין סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב בבית עסק לבין ההתקשרות עם אותו בית עסק במסגרת פעילותה כמנפיק.
- איסור על ניצול כוח שוק כלפי בית עסק - בהתאם לתנאי הפטור, חל איסור על חברת כרטיסי אשראי להיות צד להסכמה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא קשירה בין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי צד להסכם לבין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי מי שאינו צד להסכם. כמו כן, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי לא תקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חיוב הנסלקים על ידיה וכן נקבע איסור על חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב להיות צד להסכמות עם בית עסק המונעות מבית העסק או מגבילות את בית העסק לתת הנחות ללקוחותיו אשר תלויות באמצעי התשלום בו משתמש הלקוח.
- סליקה יומית, איסור על עיכוב בהעברת התשלום מהמנפיק לסולק - בהתאם לתנאי הפטור, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תתבצע לא יאחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. המעבר לסליקה יומית יחול על עסקאות המבוצעות בתשלום בודד (בין אם מדובר בעסקאות חיוב מיידיות ובין אם בעסקאות חיוב נדחה), אך תנאי זה לא יחול בעסקאות תשלומים.

מדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

31 בדצמבר 2017 בנטרול השפעה חד פעמית*	31 בדצמבר 2017 מדונח	30 ביוני 2017 בנטרול השפעה חד פעמית*	30 ביוני 2017 מדונח	מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים)
10.3%	8.0%	10.7%	9.5%	11.2% תשואה להון
17.2%	16.8%	17.2%	17.0%	17.6% יחס הון כולל**
16.2%	15.8%	16.2%	16.0%	16.5% יחס הון עצמי רובד 1**
11.4%	11.1%	11.3%	11.2%	11.7% יחס המינוף
72.8%	78.0%	73.3%	82.3%	70.9% יחס הוצאות (בנטרול הוצאות להפסדי אשראי) להכנסות
				מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים)
				שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי
0.90%	0.90%	0.80%	0.80%	1.07% שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.21%	0.21%	0.17%	0.17%	0.30% שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.28%	0.28%	0.26%	0.26%	0.43% תשלום מענק מיוחד לעובדי החברה בגין מכירת מניות ויזה אירופה על ידי בנק לאומי שניתן ברבעון ראשון אשתקד.

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה

לאומי קארד פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון מזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים תפעוליים וסיכוני ציות הטבועים בפעילות העסקית. בשנים האחרונות, עם ההתפתחויות הטכנולוגיות, ניתן להבחין בעליה משמעותית בחשיפה לסיכוני סייבר ואבטחת מידע. בלאומי קארד רואים בניהול סיכונים תנאי הכרחי לעמידה במטרות ארוכות הטווח של החברה. לפרטים בדבר סיכוני החברה ראה פרק [סקירת סיכונים](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה להלן ובדרישות גילוי המפורטות בנדבך 3 וגילוי נוסף על הסיכונים באתר האינטרנט של החברה.

החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי [לשנת 2017](#) (עמודים 13-14), על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח הכספי לשנת 2017. לאור חקיקת "חוק שטרומ" (לפרטים ראה פרק [מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים](#) בדוח על ממשל תאגידי) ניהלה החברה לקראת סוף שנת 2016 ובמהלך שנת 2017, תהליך לתיקוף האסטרטגיה ובניית תכנית מותאמת לשינויים בסביבה התחרותית. אסטרטגיית החברה, כפי שאושרה בדירקטוריון החברה במהלך שנת 2017, משקפת את המעבר מהתמקדות במוצרי החברה (כגון, כרטיסי אשראי או סליקה), להתמקדות על פי סוג הלקוחות: לקוחות פרטיים, לקוחות עסקיים ו- Processing.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

סקירה כלכלית בעולם ובארץ *

לפי קרן המטבע הבינלאומית (IMF) המשק העולמי צפוי להתרחב בשנת 2018 בכ- 3.9%, בהשוואה ל- 3.7% בשנת 2017. כמו כן, הצמיחה בארה"ב בשנת 2018 ובאזור גוש האירו צפויה לעמוד על 2.9% ו- 2.2% בהתאמה.

המדד המשולב** לבחינת מצב המשק כפי שהתפרסם על ידי בנק ישראל בחודש יולי 2018, עלה בחציון הראשון של השנה בשיעור של כ- 17.3% וב-12 החודשים האחרונים אשר הסתיימו בחודש יוני 2018 בכ- 3.5%. מדד המחירים לצרכן עלה בחציון הראשון של השנה בכ- 0.9% וב-12 החודשים אשר הסתיימו בחודש יוני 2018 עלה בכ- 1.3%.

שיעור זה מצוי מתחת לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1% עד 3%) ומשקף סביבת אינפלציה נמוכה.

במהלך החציון הראשון לשנת 2018, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%. בהודעת הריבית שפורסמה בחודש יולי 2018 ציינה הוועדה המוניתרית כי בכוונתה להותיר את המדיניות המרחיבה על כנה, כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

בחציון הראשון של השנה פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ- 5.3% וביחס לאירו פוחת השקל בכ- 2.5%.

(*) מקורות הנתונים לסקירה: פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל קרן המטבע הבינלאומי.
(**) המדד המשולב לבחינת מצב המשק הוא אינדיקטור לאבחון כיוון התפתחותה של הפעילות הריאלית בזמן אמת, והוא מחושב על סמך 10 אינדיקטורים שונים. המדד מחושב בחטיבת המחקר של בנק ישראל אחת לחודש.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח

במהלך הרבעון הראשון אשתקד שולם לעובדי החברה מענק מיוחד בגין מכירת מניות ויזה אירופה על ידי בנק לאומי ("השפעה חד פעמית"). למעט אם צוין אחרת, כל הניתוחים להלן יעשו אל מול התוצאות בנטרול השפעה חד פעמית זו ("פרופורמה").

הרווח הנקי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 104 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח פרופורמה של 93 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%.
הרווח הנקי הסתכם ברבעון השני של שנת 2018 ב- 52 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 49 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 6%.

הרווח הנקי הבסיסי והמדולל למניה הגיע בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 ל- 0.42 ש"ח בהשוואה ל- 0.37 ש"ח פרופורמה בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה הגיע ברבעון השני של שנת 2018 ל- 0.21 ש"ח, בהשוואה ל- 0.20 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
שיעור התשואה להון בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 במונחים שנתיים הינו 11.2% בהשוואה לתשואה להון פרופורמה של 10.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות:

	השינוי מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
סך הכנסות החברה	55	585	640	
מזה: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	19	478	497	
מזה: הכנסות ריבית, נטו	40	104	144	
	9%			
	4%			
	38%			
	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
סך הכנסות החברה	29	297	326	
מזה: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	7	244	251	
מזה: הכנסות ריבית, נטו	23	53	76	
	10%			
	3%			
	43%			

ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות בעיקר עמלות מנפיק ועמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס וכן עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים. הגידול בהכנסות נובע בעיקר מגידול במחזורי ההנפקה בכרטיסים הבנקאיים של החברה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות ריבית, נטו גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בהיקף פעילות האשראי למחזיקי כרטיס.
לפרטים נוספים ראה נספח "[שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה](#)" בפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים.

להלן התפתחות ההוצאות:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
8%	39	459	498	סך הוצאות החברה
61%	19	31	50	מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי
5%	14	260	274	מזה: הוצאות תפעול
(2%)	(2)	84	82	מזה: הוצאות מכירה ושיווק
7%	2	27	29	מזה: הוצאות הנהלה וכלליות
11%	6	57	63	מזה: הוצאות בגין תשלומים לבנקים

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
10%	23	231	254	סך הוצאות החברה
64%	9	14	23	מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי
6%	8	134	142	מזה: הוצאות תפעול
2%	1	41	42	מזה: הוצאות מכירה ושיווק
8%	1	13	14	מזה: הוצאות הנהלה וכלליות
14%	4	29	33	מזה: הוצאות בגין תשלומים לבנקים

הוצאות בגין הפסדי אשראי מושפעות, בין היתר, מהשפעות מאקרו-כלכליות כגון עלייה במינוף האשראי הצרכני של משקי הבית והחקיקה הקיימת והצפויה, אשר מחזקות את זכויותיו של החייב ביחס לזכויותיהם של הנושים ולכן משפיעה לרעה על יכולת הגבייה של החברה ועל יתרת החובות הבעייתיים. ההוצאות בתקופת הדוח כוללות הפרשה חשבונאית בסך כ- 7 מיליון ש"ח בגין רכישת הסיכון בחלק מתיק ההלוואות הכלולות בהתקשרות מול מימון ישיר. בנוסף, גדלו הפסדי האשראי כתוצאה מגידול בפעילות האשראי לאנשים פרטיים, בד בבד עם קיטון יזום בתיק הרכבים שהינו בעל סיכון נמוך.

הוצאות התפעול גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בתשלומים לארגונים בינלאומיים בעקבות גידול בפעילות העסקית ומגידול בהפרשה בגין תביעות משפטיות.

הוצאות בגין תשלומים לבנקים גדלו כתוצאה מגידול בפעילות העסקית.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 40 מיליון ש"ח, בהשוואה להפרשה למיסים על רווח פרפורמה של 36 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 11%. ההפרשה למיסים הסתכמה ברבעון השני של שנת 2018 ב- 21 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 19 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

השיעור האפקטיבי של ההפרשה למס בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 היה 28.2% בהשוואה ל 28.6% בנטרול השפעה חד פעמית בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 היה 23.0% לעומת 24.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

בחברות הבנות שהינן מוסד כספי כהגדרתנו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעור המס הסטטוטורי בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 עמד על 34.2% בהשוואה ל- 35.0% בשנת 2017.

**דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים
נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי**

הגדרות:

כרטיסים תקפים - כרטיסים מונפקים תקינים בידי לקוחות, לא כולל חסומים ולא כולל כרטיסי מתנה נטענים.
 כרטיסים פעילים - כרטיסים תקפים שביצעו לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
 מחזור הנפקה - מחזור עסקאות שבוצע בכלל כרטיסי החברה במהלך התקופה ללא משיכות מזומנים בארץ ובניכוי ביטולי עסקאות.
 כרטיסים בנקאיים – כרטיסים שלאומי קארד מנפיקה במשותף עם בנק לאומי או עם בנק מזרחי טפחות ללקוחותיהם.
 כרטיסים חוץ בנקאיים – כרטיסים שלאומי קארד מנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים כגון ארגונים ומועדונים

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 ביוני 2018 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,652	231	1,421	כרטיסים בנקאיים
878	248	630	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,530	479	2,051	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2017 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,647	231	1,416	כרטיסים בנקאיים
1,016	222	794	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,663	453	2,210	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30 ביוני 2017 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,644	241	1,403	כרטיסים בנקאיים
967	207	760	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,611	448	2,163	סך הכל

מחזור הנפקה (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018	
58,517	28,416	30,052	14,255	15,075	כרטיסים בנקאיים
21,927	10,533	10,080	5,567	4,864	כרטיסים חוץ בנקאיים
80,444	38,949	40,132	19,822	19,939	סך הכל

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד של לאומי קארד הסתכם ביום 30 ביוני 2018 ב- 13,826 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14,127 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 - קיטון של כ- 2% ובהשוואה ל- 13,498 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017 - גידול של כ- 2%.

להלן התפתחות סעיפי המאזן העיקריים:

שינוי באחוזים לעומת 30 ביוני 2017	שינוי באחוזים לעומת 31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017 מיליוני ש"ח	30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
3%	(2%)	13,845	13,169	13,511	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
4%	(3%)	7,933	7,360	7,663	מזה: יתרת אשראי שאינו בערבות בנקים
7%	(1%)	5,469	5,062	5,435	מזה: יתרת אשראי לאנשים פרטיים
					מזה: יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים ואחרים
2%	(1%)	5,630	5,427	5,548	
15%	6%	4,747	4,373	5,025	אשראי מתאגידים בנקאיים
(7%)	(9%)	7,265	7,159	6,638	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(8%)	(10%)	6,581	6,446	5,905	מזה: התחייבות לבתי עסק

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי – הגידול ביחס ל- 30 ביוני 2017 נבע מגידול בהיקף פעילות האשראי לאנשים פרטיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אשראי מתאגידים בנקאיים - הגידול ביתרה נובע בעיקר מגידול בפעילות האשראי למחזיקי כרטיס חוץ בנקאי וכן בפעילות אשראי לבתי עסק. עיקר האשראי התקבל מחברת האם. רובה של היתרה הינה לזמן קצר במטבע ישראלי לא צמוד בריבית משתנה.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - רובה של היתרה הינה בגין התחייבויות לבתי עסק במסגרת פעילות הסליקה. היתרה קטנה בעקבות סיום פעילות הסליקה של שופרסל עם החברה בתחילת שנת 2018.

רובה של היתרה הינה במטבע ישראלי לא צמוד ונפרעת עד שלושה חודשים. היתרה מוצגת בניכוי יתרת ניכיון שוברים והקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 1,713 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2018, בהשוואה ל- 1,621 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 - גידול של כ- 6% ובהשוואה ל- 1,648 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017 - גידול של כ- 4%.

להלן פירוט התפתחות הסעיפים החוץ מאזניים:

שינוי באחוזים לעומת 30 ביוני 2017	שינוי באחוזים לעומת 31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017 מיליוני ש"ח	30 ביוני 2017 מיליוני ש"ח	30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
(2%)	(4%)	26,576	25,981	25,441	יתרת מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(7%)	(11%)	12,258	11,726	10,886	מזה: באחריות החברה
2%	2%	14,317	14,254	14,554	מזה: באחריות הבנקים

הון והלימות הון

ההון העצמי של לאומי קארד הסתכם ביום 30 ביוני 2018 ב- 1,942 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,888 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 1,819 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017.

ההון העצמי בסוף הרבעון השני של שנת 2018 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 355 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 33 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 1,528 מיליון ש"ח.

ההון הכולל הסתכם בסוף הרבעון השני של שנת 2018 ב- 2,065 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2,014 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 1,937 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לפי באזל III - מסגרת העבודה למדידה והלימות הון, הסתכם ביום 30 ביוני 2018 בשיעור של 17.6%, בהשוואה ל- 16.8% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 17.0% ביום 30 ביוני 2017. יחס הון עצמי רובד 1 הסתכם ביום 30 ביוני 2018 בשיעור של 16.5%, בהשוואה ל- 15.8% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 16.0% ביום 30 ביוני 2017.

יחס המינוף של החברה ליום 30 ביוני 2018 הינו 11.7% בהשוואה ל- 11.1% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 11.2% ביום 30 ביוני 2017.

לפרטים נוספים בדבר ההנחיות הרגולטוריות בנושא הלימות ההון ויחס המינוף ראה [ביאור 6](#) בדוחות הכספיים להלן.

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון (*):

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם (מיליוני ₪):

31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	30 ביוני 2018	
דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	
						סוגי חשיפות
						סיכוני אשראי - גישה סטנדרטית
303	2,637	298	2,593	300	2,608	של תאגידים בנקאיים
72	630	74	644	76	663	של תאגידים
693	6,029	641	5,570	653	5,681	קמעונאיות ליחידים
56	484	52	454	60	523	של עסקים קטנים
38	331	38	327	43	371	נכסים אחרים
1,163	10,111	1,103	9,588	1,132	9,846	סה"כ סיכון אשראי
3	27	3	25	1	13	סיכון שוק - גישה סטנדרטית
212	1,840	204	1,779	219	1,901	סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית
1,377	11,978	1,310	11,392	1,352	11,760	סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון
	2,014		1,937		2,065	בסיס ההון
	16.8%		17.0%		17.6%	יחס הון כולל
	15.8%		16.0%		16.5%	יחס הון עצמי רובד 1
	8.0		8.0		8.0	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (באחוזים)
	11.5		11.5		11.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (באחוזים)
	5.0		5.0		5.0	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (באחוזים)

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

ביום 9 באוגוסט 2018 הוחלט על חלוקת דיבידנד בסך 100 מיליון ש"ח (כ- 0.4 ש"ח למניה), מועד החלוקה נקבע ליום 16 באוגוסט 2018.

ביום 1 במרס 2018 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2017 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). אין בהצהרה על חלוקת הדיבידנד הנ"ל משום יצירת התחייבות עתידית לחלוקת דיבידנד נוספות.

מגזרי הפעילות בחברה

מגזר הנפקה

במסגרת מגזר ההנפקה לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי (כחברות סולקות) ומהארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה.

כחלק מגיבוש אסטרטגיית החברה, המשקפת את המעבר מהתמקדות במוצרי החברה להתמקדות על פי סוגי הלקוחות, פעילות ההנפקה מתמקדת ב- 2 פעילויות: מכירה ושיווק כרטיסי אשראי, אשראי צרכני ומוצרים אחרים ישירות ללקוחות פרטיים, כלומר הצרכנים (B2C), לרבות באמצעות מועדונים משותפים, והנפקה משותפת ותפעול הנפקה עם בנקים וגופים פיננסיים, עבור ללקוחותיהם (B2B2C).

החברה מנפיקה במשותף כרטיסי אשראי עם בנק לאומי ועם בנק מזרחי טפחות ללקוחות בנקים אלה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#) בדוחות הכספיים להלן.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019.

בנוסף, בתקופת הדוח הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#) בדוחות הכספיים להלן.

ביום 21 בינואר 2018 נחתם בין לאומי קארד לבין קבוצת פוקס - ויזל בע"מ (להלן - "פוקס") הסכם להנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חוץ בנקאי ללקוחות פוקס, שמבוסס על מועדון Dream Card, המונה כיום כ- 1.5 מיליון לקוחות. המועדון הושק במהלך חודש יולי 2018. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#) בדוחות הכספיים להלן.

במהלך הרבעון השני של השנה נחתם הסכם בין לאומי קארד למועדון עמיתי "קרנות השוטרים" להנפקת כרטיס חוץ בנקאי לחברי הארגון ובני משפחותיהם.

בנוסף, במהלך תקופת הדוח, השיקה החברה שני כרטיסים חדשים המעניקים החזר על עסקאות בשני מסלולים - כרטיס Super Pay-Back המעניק החזר בשיעור של 2.5% על עסקאות ברשתות המזון הגדולות, וכרטיס Total Pay-Back המעניק החזר בשיעור של 1% על כלל העסקאות של הלקוח בכרטיס, הכל בהתאם לתנאים ולמגבלות של אותם כרטיסים.

החברה ממשיכה להרחיב את מגוון השירותים אותם היא מציעה ללקוחותיה באמצעות אתר האינטרנט ואפליקציית "לאומי קארד", הכוללים בין היתר קבלת מידע אודות מוצרים ושירותים המוצעים למחזיקי הכרטיס, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות וכן מידע שוטף על הפעולות ומצב החשבון של לקוחות החברה, הזמנה והעברה של "פינוקים", העברות כספים בין אנשים פרטיים וזיהוי ביומטרי.

בנוסף, מקדמת החברה גיוס לקוחות Online בנקודות הפצה שונות ובאינטרנט. השירות משפר בצורה משמעותית את חווית הלקוח, מקצר את לוחות הזמנים בהנפקת הכרטיס ומשפר את היעילות התפעולית של החברה בגיוס לקוחות חדשים. כחלק מאסטרטגיית השירות, החברה פועלת רבות בערוצי השירות השונים על מנת לאפשר נגישות פשוטה, זמינה וחדשנית כדוגמת שחזור קוד סודי ומתן אפשרות ללקוח לבחור את הקוד הסודי. החברה משקיעה מאמצים ניכרים בשימור שביעות רצון לקוחותיה, בין היתר באמצעות שמירה על רמת שירות גבוהה וכן באמצעות מגוון תוכניות נאמנות כגון: מועדוני תעופה, פינוקים פלוס, הנחות במעמד החיוב, PAY BACK ברכישות ECOM במגוון גדול של אתרים ומבצעים משתנים ברשתות מובילות, שמטרתם לחזק את ההעדפה של מחזיקי הכרטיס לבצע עסקאות ומשיכות מזומן בכרטיסי האשראי של החברה.

לפרטים בדבר סיום הסכם ההתקשרות עם שופרסל, לרבות ההתדיינות המשפטית בין הצדדים, ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים להלן.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק.
2. פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.
3. שירותים נלווים לשירותי הסליקה.

בתקופת התמשכה השחיקה במרווח הסליקה הנובעת ממספר גורמים, ביניהם רפורמות רגולטוריות, שמטרתן הגברת התחרות בשוק הסליקה, שיתופי פעולה עם גופים נוספים ופעילות מאגדים.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018 המשיכה החברה להתמקד בפעילותה בעסקים קטנים ובינוניים תוך כדי הרחבת הצעת הערך ומגוון השירותים לעסקים אלו, בין היתר באמצעות "חבילות Smart" הכוללות שירותי סליקה, ניכיון שוברים ואפשרות השכרה של מסוף מתקדם בעל חומרה מותאמת לטכנולוגיית EMV. בנוסף לשירותי הסליקה, החברה מציעה מגוון מוצרים ושיתופי פעולה שיווקיים, ביניהם חבילות פרסום ומבצעי מכר ללקוחות העסקיים.

החברה מציעה, בנוסף, גם פתרון תשלום גלובאלי המיועד לבתי עסק המוכרים מוצרים או שירותים באמצעות האינטרנט ללקוחות בישראל ובחו"ל.

מלבד האמור, החברה פועלת באופן עקבי במטרה להנגיש ולהרחיב את מגוון הפעולות ואיכות המידע המועבר לבתי העסק באמצעות האינטרנט, הסמארטפון ושירותי SMS עסקי, כאמצעי למינוף האסטרטגיה העסקית וליצירת יתרון תחרותי ובידול בסליקת כרטיסי האשראי. במסגרת זו, החברה הרחיבה את הצעות הערך ומגוון השירותים הניתנים לבתי העסק במסגרת אתר האינטרנט, המאפשרים לבתי העסק להסתייע בנתונים הרלוונטיים לצורך קבלת החלטות עסקיות.

ביום 12 במרס 2018 חתמה החברה על הסכם לרכישת 19.99% מחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ (להלן - "יעד סליקה") העוסקת במתן פתרונות סליקה מתקדמים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים.

לאחרונה קיבלו שתי חברות נוספות רישיון סליקה מאת בנק ישראל. חברות אלו נמצאות כעת בתהליך שמטרתו לאפשר להן לסלוק בפועל. בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך את השפעת מתן הרישיונות הנוספים על פעילותה של החברה.

רווחיות מגזרי הפעילות

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.

ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.

ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת הנהלה.

העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת הנהלה.

לפירוט סעיפי ההכנסות וההוצאות במגזרי ההנפקה והסליקה - ראה [ביאור 8](#) בדוחות הכספיים.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017* מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
13%	59	471	530	סך הכנסות מזה: הכנסות ריבית, נטו
45%	39	86	125	סך הוצאות רווח נקי
9%	33	360	393	
22%	18	82	100	
השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017* מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
13%	32	240	272	סך הכנסות מזה: הכנסות ריבית, נטו
52%	23	44	67	סך הוצאות רווח נקי
10%	19	181	200	
18%	8	44	52	

* בנטרול השפעה חד פעמית

להלן פירוט התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר הסליקה:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017* מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
(4%)	(4)	114	110	סך הכנסות מזה: הכנסות ריבית, נטו
6%	1	18	19	סך הוצאות רווח נקי
6%	6	99	105	
(64%)	(7)	11	4	
השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017* מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 מיליוני ש"ח	
(5%)	(3)	57	54	סך הכנסות מזה: הכנסות ריבית, נטו
0%	-	9	9	סך הוצאות רווח נקי
8%	4	50	54	
(100%)	(5)	5	*	

* בנטרול השפעה חד פעמית

לאומי קארד אשראים בע"מ

מאזן לאומי קארד אשראים הסתכם ביום 30 ביוני 2018 ב- 5,450 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5,467 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 5,068 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017. הרווח הנקי הסתכם בששת החודשים הראשונים של שנת 2018 ב- 40 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההון הסתכם ביום 30 ביוני 2018 ב- 418 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 351 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2017.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 41-28), על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח הכספי לשנת 2017. כמו כן, לפירוט נוסף ראה גם דוח על הסיכונים לתאריך ה-30 ביוני 2018, [באתר האינטרנט](#) של החברה.

כללי

לאומי קארד עוסקת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים כגון: סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכון מזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים נוספים כגון, סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים סייבר, סיכונים ציוד, סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין הטבועים בפעילות העסקית. ניהול סיכונים מושכל ומעמיק המקיף את כל תחומי פעילותה של החברה, הינו חלק מהאסטרטגיה של החברה ותנאי הכרחי לעמידה במטרות ארוכות הטווח של החברה. מטרות ניהול הסיכונים בלאומי קארד הינן שמירה על יציבות החברה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים, תוך פעילות מתמדת לטובת הבטחת תשתית ניהול סיכונים איתנה וניתוח שוטף של תמונת הסיכון. במהלך הרבעון לא חלו שינויים בעקרונות ניהול הסיכונים ותיאבון הסיכון.

חשיפה וניהול של סיכונים אשראי

ביום 10 ביולי 2017 עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בנושא "ניהול סיכונים אשראי" (שנכנסה במקור לתוקפה החל מיום 1 בינואר 2014). ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם לגבי ניהול סיכונים אשראי. ההוראה מהווה בסיס לפעילות ניהול האשראי בחברה. סיכון אשראי מוגדר בהוראה "הסיכון שלווה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו". סיכון האשראי בלאומי קארד מורכב משני סוגי פעילות עיקריים:

אשראי לאנשים פרטיים - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות ולקוחות מוצרי אשראי של מחזיקי הכרטיס. החברה מציעה מגוון מוצרי אשראי לאנשים פרטיים - מסגרות לרכישות בכרטיסי אשראי, הלוואות, אשראי מתגלגל, הלוואות למימון רכבים ועסקאות קרדיט. מרבית התיק הינו סולו - ללא בטוחות, למעט הלוואות למימון רכבים המובטחות בשעבוד הרכבים ומהוות כשליש מתיק האשראי לאנשים פרטיים של החברה.

אשראי מסחרי - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות ולקוחות מוצרי אשראי על ידי בתי העסק. מטרת ניהול סיכונים האשראי הינה למקסם את שיעור התשואה המותאמת לתיאבון הסיכון תוך שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי הינה בהתאמה למדיניות החברה בנושא.

מדיניות האשראי

מדיניות האשראי של החברה מאושרת אחת לשנה על ידי הדירקטוריון ומהווה את אחד הנדבכים המרכזיים לביטוי אסטרטגית האשראי ותיאבון הסיכון של החברה.

המדיניות קובעת, בין היתר, את העקרונות למתן אשראי, אופן הבקרה וניהול סיכונים האשראי, מגבלות למתן אשראי בהתאם לדירוג הסיכון של הלקוח, מגבלות למתן אשראי לפי סוגי המוצרים השונים וזאת במטרה להפחית את סיכון האשראי בתיק.

המדיניות משמשת כמסגרת לקביעת נהלים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיקוח ובקרה אחר סיכון האשראי ונגזרת מאסטרטגית סיכון האשראי שהחברה קבעה לעצמה.

לאומי קארד כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה מקצועי לניהול סיכונים מושכל ויעיל של פעילויות עסקיות בתחום האשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות.

החברה פועלת בהתאם לאסטרטגיה שלה להרחבת תיק האשראי לאנשים פרטיים, תוך המשך רמת הפיזור הגבוהה בו, בשיעורי גידול עקביים המבוקרים מידי תקופה. בין היתר, החברה מגדירה את תמהיל מוצרי האשראי, קצב הגידול וההצעות ללקוחות בהתאמה לפרמטרים כלכליים פנימיים והתפתחויות שחלו במדדים מאקרו כלכליים.

החברה הגדירה מדיניות ותהליכי עבודה מתאימים לשיווק וייזום האשראי ללקוחות תוך התאמת ההצעה בהתאם לצרכי ומאפייני הלקוח. החברה מקפידה להציג ולפרט את מאפייני ופרטי מוצרי האשראי ללקוח. בהתאם, קיימת בקרה שוטפת על יישום המדיניות והתהליכים שנקבעו בערוצי ההפצה השונים. במדיניות נקבעו עקרונות איכותיים וכמותיים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. החברה עוקבת אחר התראות ומידע עדכני לגבי הלקוחות בתיק האשראי, פרמטרי סיכון בתיק ואינדיקטורים כלכליים, על מנת לנטר שינויים בפרופיל הסיכון ובמידת הצורך פועלת לצמצומו, בין היתר, על ידי הקטנת מסגרות, התאמת סכומי החזר ועוד, תוך מתן גילוי נאות ללקוח. חלקם של הלקוחות המדורגים בסיכון גבוה תואם לתיאבון הסיכון שהחברה קבעה.

החברה קבעה מגבלות פנימיות לפיזור מוצרי האשראי השונים המאופיינים ברמות סיכון שונות. החברה קבעה בין היתר מגבלות לגבי מסגרת האשראי ללווה בהתאם לפרמטרים שונים בספים שקבעה, שיעור הלווים הגדולים בתיק, תמהיל רמות הסיכון על פי מודלי דירוג פנימיים, מידע חיצוני ומח"מ התיק. בתקופת הדוח מאפיינים אלו נותרו ללא שינוי מהותי.

החברה קבעה מדרג סמכויות להחלטות האשראי ומקיימת דיונים תקופתיים בתמהיל סיכון התיק הכוללים דיווחים על עמידה במגבלות שנקבעו לוועדת סיכונים עליונה של החברה, לוועדת סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון, לכל הפחות אחת לרבעון. החברה עוקבת אחר שיעור הגידול בתיק האשראי ובהתאם אחר שיעור החזרי החיוב מהבנקים.

החברה פועלת לגביה מיטבית ויעילה לצמצום היקף המחיקות. הגידול במחיקות בתקופת הדוח נובע בחלקו מגידול בפעילות האשראי הניתן על ידי החברה הינו ברובו בריבית משתנה ולתקופות של מספר שנים בודדות.

חיתום אשראי לאנשים פרטיים

תהליך החיתום של לקוחות פרטיים כמו גם מעקב אחר שינוי ברמת הסיכון של לקוח קיים מבוצע ברובו באמצעות תהליך אוטומטי המבוסס על מודלים סטטיסטיים לדירוג סיכון האשראי של הלקוח (Credit Scoring). החברה מפתחת ומשכללת את המודלים בהתאם לנדרש ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מכלל הלקוחות בתיק האשראי.

החברה מקיימת תהליכי בקרה ומעקב שוטפים אחר התפתחות דירוגי הלקוחות במודלים ומבצעת מעקב שוטף על פרופיל הסיכון בתיק. בנוסף לחיתום האוטומטי החברה מנהלת חיתום ידני מוקפד המתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר להצעה הממודלת שניתנה ללקוח.

חיתום אוטומטי

מעל 90% מהאשראי שניתן בחברה מבוצע באמצעות תהליך החיתום האוטומטי. החיתום האוטומטי מבוסס על מודלי דרוג סטטיסטיים מתוקפים בהתאם לפרקטיקה מקובלת בעולם ובהתאם להנחיות בנק ישראל.

המודל כולל סרגל רמות דירוג שונות ודירוג סיכון נוסף במקרה של כשל. המודלים משלבים חוקה עסקית מתוך ראיית כלל פעילות הלקוח ומשמשים כבסיס תומך החלטה לגבי גובה האשראי ושיעור הריבית שנקבעת ללקוח.

המודל נשען על מקורות מידע פנימיים וחיצוניים העלולים להצביע על התפתחויות שליליות שחלו במצב הלקוח כגון: החזרי חיוב, חריגה ממסגרת והתראות ממקורות מידע חיצוניים.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

החברה מנהלת מודל אשראי עבור לקוחות חדשים ומודל נפרד עבור לקוחות קיימים:

- מודל (AS) Application Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים, באמצעותו נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת, ריבית, סוג כרטיס).
 - מודל (BS) Behavior Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח, באמצעותו נקבעת מדיניות ניהול האשראי וההתאמות הנדרשות ביחס למסגרת האשראי, הלוואות ושיעור הריבית שנקבעו ללווים.
- החברה מפתחת ומשכללת את המודלים בהתאם לנדרש ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מכלל הלקוחות בתיק האשראי. לצורך תיקוף המודלים הסטטיסטיים מסתייעת החברה בגורמי בקרה חיצוניים בלתי תלויים.

חיתום ידני

החיתום הידני מתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר להצעה שנקבעה ללקוח באמצעות המודל. מרבית המקרים המועברים לחיתום ידני הינם מקרים בהם סכום האשראי המבוקש הינו גבוה מההצעה במודל או מקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת על הלקוח. הבדיקה כוללת, בין היתר, שימוש במידע נוסף הנדרש מהלקוח ושימוש במאגרי מידע פנימיים וחיצוניים. קבלת ההחלטה מבוצעת בהתאם למדרג סמכויות ובהתאם לנוהל חיתום אשראי ידני. החברה מנהלת את תהליך החיתום הידני באמצעות דוחות בקרה שוטפים במטרה להפחית את הסיכון הגלום בפעילות זו.

אשראי לאנשים פרטיים למטרת רכישת כלי רכב

ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "הסיכון באשראי לענף כלי רכב". במסגרת המכתב התבקשו התאגידים הבנקאיים לבצע ניתוח סיכונים לאשראי הצרכני לרכישת כלי רכב, זאת בין היתר באמצעות תרחישי קיצון שונים. כמו-כן, במסגרת המכתב הוצגו פרקטיקות מקובלות למימון ענף כלי הרכב, הכוללות בין היתר התייחסות לשיעור המימון, חישוב מקורות ההחזר, ביטחונות נדרשים ומידת ההתבססות עליהם. החברה ביצעה בחינה כאמור ופועלת על בסיס מדיניות אשראי הדוקה המשלבת בתוכה מגבלות פנימיות רבות לפעילות אשר תורמות באופן אפקטיבי לניהול רמת הסיכון בתחום פעילות זה ואת הפרקטיקות הנדרשות על ידי בנק ישראל לניהול הסיכון. מימון ניתן רק לאנשים פרטיים על בסיס תהליך חיתום מובנה וכל כלי הרכב הממומנים משועבדים לטובת החברה. החברה מנהלת ועוקבת אחר תרחישי קיצון באופן שוטף תוך התייחסות לשינויים בשיעורי הכשל ושווי הבטוחה. נתונים אודות התפתחות התיק ומעקב אחר מדדי הסיכון נעשה באופן שוטף לרבות דיון רבעוני בוועדת הסיכונים של הדירקטוריון.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה ראשון

אחריות קו הגנה הראשון כוללת, בין היתר, בדיקת מגבלות פנימיות ברמה יומית, בדיקת מגבלות רגולטוריות, מעקב אחר אינדיקטורים כלכליים, בדיקת סכומים חריגים שהועמדו בהלוואות, בדיקת סמכויות ובדיקה פרטנית של אשראי שהועמד.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה שני

אחריות קו הגנה השני כוללת, בין היתר, חוות דעת לגבי בקשות אשראי בסכומים מהותיים ומעקב אחר מגמות ומוקדי סיכון שונים בתיק האשראי. בנוסף, אחת לרבעון מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח על סיכונים אשראי של החברה באופן בלתי תלוי על ידי אגף ניהול סיכונים של החברה.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה שלישי

הביקורת הפנימית מבצעת ביקורות שונות על אשראי לאנשים פרטיים בהתאם לתוכנית העבודה. החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנוגע להליכי גביית חובות במטרה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחותיה. החברה פועלת בהתאם להנחיות בנק ישראל בהוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר מגבלות חבות של לווה בודד וקבוצת לווים במטרה להקטין את ריכוזיות הלווים. החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר מגבלות חבות של אנשים קשורים במטרה להגביל את היקף חבויותיהם של אנשים קשורים לחברה ולמזער סיכונים הנובעים מעסקאות אלו.

1. סיכון אשראי בעייתי (1) (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2018	
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	מאזני	מאזני	
29	-	29	22	-	22	40	-	40	סיכון אשראי פגום
2	-	2	2	-	2	2	-	2	סיכון אשראי נחות
302	4	298	265	6	259	353	8	345	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
333	4	329	289	6	283	395	8	387	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה: סיכון אשראי מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

2. נכסים שאינם מבצעים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2017	30 ביוני 2018	
29	22	40	חובות פגומים

יתרת החובות הפגומים:

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
38	37	1	יתרת פגומים לתחילת התקופה
19	19	-	נוספו לפגומים במהלך התקופה, נטו
(20)	(20)	*	מחיקות חשבונאיות
3	3	*	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(17)	(17)	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
40	39	1	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
			בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
40	39	1	

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה – סקירת הסיכונים

יתרת החובות הפגומים (המשך):

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
21	20	1	יתרת פגומים לתחילת התקופה
10	10	*	נוספו לפגומים במהלך התקופה, נטו
(13)	(12)	(1)	מחיקות חשבונאיות
4	3	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9)	(9)	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
22	21	1	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
22	21	1	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
29	28	1	יתרת פגומים לתחילת התקופה
41	40	1	נוספו לפגומים במהלך התקופה, נטו
(37)	(36)	(1)	מחיקות חשבונאיות
7	7	*	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(30)	(29)	(1)	מחיקות חשבונאיות, נטו
40	39	1	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
40	39	1	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
17	17	*	יתרת פגומים לתחילת התקופה
22	21	1	נוספו לפגומים במהלך התקופה, נטו
(25)	(24)	(1)	מחיקות חשבונאיות
8	7	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(17)	(17)	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
22	21	1	יתרת פגומים לסוף התקופה
			הרכב היתרה לסוף התקופה:
22	21	1	בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

יתרת החובות הפגומים (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
17	17		*
49	47		2
(50)	(47)		(3)
13	11		2
(37)	(36)		(1)
29	28		1
29	28		1

יתרת פגומים לתחילת התקופה
 נוספו לפגומים במהלך התקופה, נטו
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת פגומים לסוף התקופה
 הרכב היתרה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

ניתוח יתרת הפרשות בגין חובות פגומים:

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
8	7		1
19	18		1
(20)	(20)		*
3	3		*
(17)	(17)		-
10	8		2
10	8		2

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
 הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
4	3		1
9	9		*
(13)	(12)		(1)
4	3		1
(9)	(9)		-
4	3		1
4	3		1

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
 הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
7	5		2
33	32		1
(37)	(36)		(1)
7	7		*
(30)	(29)		(1)
10	8		2
10	8		2

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
 הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

ניתוח יתרת הפרשות בגין חובות פגומים (המשך):

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ
1	2	3
*	18	18
(1)	(24)	(25)
1	7	8
-	(17)	(17)
1	3	4
1	3	4

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מיליוני ₪)

מסחרי	פרטי	סה"כ
*	3	3
3	38	41
(3)	(47)	(50)
2	11	13
(1)	(36)	(37)
2	5	7
2	5	7

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי * סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

מדדי סיכון ואשראי (באחוזים):

30 ביוני 2018	30 ביוני 2017	31 בדצמבר 2017
0.30	0.17	0.21
-	-	-
1.01	0.74	0.82
0.72	0.48	0.54
0.43	0.26	0.28

(א) שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 (ב) שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 (ג) שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל
 (ד) שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 (ה) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

יחסים המצביעים על הרמה והשינויים של הפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

30 ביוני 2018	30 ביוני 2017	31 בדצמבר 2017
1.07	0.80	0.90
362.50	477.27	427.59
362.50	477.27	427.59
41.38	32.38	29.84

(א) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 (ב) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 (ג) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
 (ד) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית עם ארגון ויזה וארגון מסטרקארד בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זוכתה החברה על ידי הארגונים הבינלאומיים.

סיכוני שוק

סיכוני שוק מוגדרים בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק" כ- "סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)".

בפעילות העסקית השוטפת של לאומי קארד נחשפת החברה לסיכוני שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית ובשערי חליפין.

ניהול סיכוני שוק

הסיכונים מנוהלים בהתאם למסמך מדיניות המאשר על ידי דירקטוריון החברה, תוך קביעת מגבלות החשיפה ודרכי ניהולן. בנוסף, רמת החשיפות בפועל מדווחות על בסיס רבעוני לוועדת הסיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון.

החשיפה לסיכון ריבית

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" מגדירה את סיכון הבסיס וסיכון הריבית כ- "סיכון לאובדן רווחים או לפגיעה בהון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, שערי חליפין או במדד המחירים לצרכן".

שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי החברה באמצעות שינוי בהכנסות ריבית.

בנוסף, משפיע שינוי ריבית על שווי נכסי החברה, התחייבויותיה ומכשירים חוץ-מאזניים היות והערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים משתנה.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מכך שבצד הנכסים הפיננסיים נכללות גם יתרות בריבית קבועה ואילו ההתחייבויות הפיננסיות מול הבנקים הינן בריבית משתנה. בנוסף, קיימת חשיפה שעלולה לגרום לקיטון ביתרות השווי ההוגן נטו של הנכסים וההתחייבויות כתוצאה משינוי ריבית או מח"מ שונה בין הנכסים וההתחייבויות, וכן משינוי מרווח ריבית עלות המקורות.

ניהול סיכון ריבית

החברה מנהלת את סיכון הריבית באמצעות גישת השווי הכלכלי לפיה מבוצע ניתוח של השפעת שינוי בשיעורי ריבית השוק על שווים הכלכלי של הנכסים, ההתחייבויות והיתרות החוץ מאזניות.

מידת הסיכון מבוצעת בהתאם למגוון פרמטרים ותרחישים הרלוונטיים לפעילות החברה, כפי שנכלל בדרישות ההוראה ובאמצעות דוחות המופקים ממערכות החברה.

מגבלת החשיפה לסיכון ריבית מוגדרת כהפסד מקסימאלי שהחברה מוכנה לשאת בעת שחל שינוי בשיעור הריבית או שינוי בפער מח"מ במונחים של פגיעה בשווי ההוגן נטו. החברה קבעה מדדי ניטור על הפעילות השוטפת, בעת התממשות אחד מהם יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על רווחיות החברה.

הערכת סיכוני הריבית מתבצעת על בסיס החשיפה הנובעת ממצב כלל הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות כפי שמתבטאת בנייתוח רגישות לשינוי ריבית של שווי הוגן.

במידה והסיכוי להגעה למגבלת החשיפה גבוה, תיבחנה אפשרויות הכיסוי, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על הרווחיות.

חשיפה לסיכון בסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין (או במדד המחירים לצרכן) בעת הפעילות העסקית השוטפת של החברה. החברה הגדירה כי החשיפה למגזר צמוד מדד אינה מהותית.

החברה מאפשרת לבתי עסק הסולקים באמצעותה, לכבד עסקאות הנעשות באמצעות כרטיסים זרים (כרטיסים שהונפקו מחוץ לישראל). בגין עסקאות אלה מזוכה החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

כמו כן, החברה מאפשרת ללקוחותיה לבצע עסקאות שקליות בחו"ל או באינטרנט, בגיבן מחויבת החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים. שינויים בשערי המטבע יוצרים חשיפה להפסד בגין הפרשי שער. פער הזמן בין השער בו מתורגמות העסקות על ידי חברות האשראי הבינלאומיות והעברת המידע ללאומי קארד לצורך חיוב לקוחותיה או זיכוי בתי העסק, יוצר, במרבית המקרים, חשיפה של יום עסקים אחד. חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי לפעילות העסקית השוטפת של החברה ואינה בגדר יצירת חשיפה מכוונת לצורך העצמת רווחים.

ניהול סיכון בסיס

ניהול הסיכון מבוצע על ידי כיסוי שוטף של מכירה, קניה והחזקה של מט"ח. מגבלת החשיפה מוגדרת כיתרה היומית המקסימאלית של החשיפה לאחר הכיסוי השוטף. החברה קבעה מדדי ניטור הנבדקים על בסיס יומי. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים.

30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,486	14	123	13	13,336
11,722	1	129	13	11,579
1,764	13	(6)	-	1,757

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,212	28	118	19	13,047
11,583	3	137	19	11,424
1,629	25	(19)	-	1,623

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
31 בדצמבר 2017 (מיליוני ₪)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,846	11	101	17	13,717
12,063	2	128	17	11,916
1,783	9	(27)	-	1,801

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה למעט פריטים לא כספיים.

30 ביוני 2018 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן בשווי הוגן באחוזים	שינוי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.40)	(7)	1,757	13	(6)	-	1,750	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.06)	(1)	1,763	13	(6)	-	1,756	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.40	7	1,771	13	(6)	-	1,764	קיטון מיידי מקביל של 1%

30 ביוני 2017 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן בשווי הוגן באחוזים	שינוי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.37)	(6)	1,623	25	(19)	-	1,617	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.06)	(1)	1,628	25	(19)	-	1,622	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.37	6	1,635	25	(19)	-	1,629	קיטון מיידי מקביל של 1%

31 בדצמבר 2017 (מיליוני ₪)

שינוי בשווי הוגן בשווי הוגן באחוזים	שינוי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ* אחר	מטבע חוץ* דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.34)	(6)	1,777	9	(27)	-	1,795	גידול מיידי מקביל של 1%
-	-	1,783	9	(27)	-	1,801	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.34	6	1,789	9	(27)	-	1,807	קיטון מיידי מקביל של 1%

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סיכון נזילות

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 "ניהול סיכון נזילות" מגדירה את סיכון הנזילות כסיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה. ההוראה חלה על חברות כרטיסי אשראי, בשינויים המתחייבים, הנובעים מסוג ואופן פעילותה. הוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי נזילות" (Liquidity Coverage Ratio - LCR) מייצגת את אחת הרפורמות המרכזיות של וועדת באזל לשיפור חסינותו של המגזר הבנקאי. מטרת יחס כיסוי הנזילות היא לשפר את עמידותו בטווח הקצר של פרופיל סיכון הנזילות של תאגידים בנקאיים. הובהר כי ההוראה לא חלה על החברה בכפוף להחזקת מודל נזילות פנימי המביא בחשבון את כל צרכי הנזילות של החברה וכולל כרית ביטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים או לעמוד בפירעון התחייבויותיו מבלי להיקלע להפסדים חריגים. פעילות החברה חשופה לסיכון נזילות, היכולת לעמוד בסיכון הנזילות מבוססת על רמת הודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי לתוצאות הפיננסיות של החברה, לפעילות השוטפת וליציבותה. בתזרים המזומנים של החברה באות לידי ביטוי הפעילויות העסקיות המרכזיות של החברה: הנפקה, סליקה, מתן אשראי וביצוע ניכיונות לבתי עסק.

ניהול סיכון הנזילות

התנועות הכספיות המשפיעות על תזרים המזומנים נרשמות באופן שוטף במערכות המיכוניות והנתונים נבדקים על בסיס שוטף. כתוצאה מכך, מנוהל תזרים המזומנים ללא מרכיב מהותי של אי ודאות. מסגרות הפעילות נקבעות על סמך תכנית העבודה השנתית של החברה כך שיאפשרו את השגת יעדיה העסקיים בכפוף לעמידה במגבלת הסיכון שנקבעה. כחלק מהכנת תכנית העבודה השנתית של החברה, באחריות קו ההגנה הראשון להכין הערכה שנתית לצרכי הנזילות. מקורות האשראי ברובם הינם לזמן קצר במטבע שקלי ומועמדים בעיקר על ידי חברת האם. החברה קבעה יחס נזילות המהווה מדד ליכולת החברה לספק את צרכי הנזילות השוטפים. מדידת הסיכון מבוצעת על בסיס בדיקת תזרים המזומנים של החברה, על בסיס יומי והן באמצעות ניתוח צרכי תזרימי המזומנים העתידיים.

מגבלת החשיפה מוגדרת על בסיס עמידה בניצול מסגרות הפעילות של החברה וכן על בסיס עמידה ביחס הנזילות שהוגדר. החברה קבעה מדדי ניטור לסיכון הנזילות הנמדדים באופן שוטף כחלק מניהול תזרים המזומנים שלה ודרכי פעולה בהתממשות הסיכון.

סיכון תפעולי

הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי" מגדירה סיכון תפעולי כ-"סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי וסיכון תדמיתי". כמו כן, ההוראה קובעת את עקרונות היסוד לניהול הסיכונים התפעוליים. הסיכונים התפעוליים כוללים בין היתר, סיכונים מעילות והונאות, סיכון טכנולוגי, אבטחת מידע וסייבר, המשכיות עסקית וסיכונים משפטיים.

ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע בראייה מערכתית, על ידי שלושה קווי ההגנה, ומושתת על תהליך פרואקטיבי של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, בקרה, בניית תוכנית הפחתה ודיווח בגין הסיכונים המהותיים בחברה. החברה מזהה ומנהלת את מוקדי הסיכון התפעוליים העיקריים.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

בשנים האחרונות חל גידול באיומי הסייבר שחשופים להם מוסדות פיננסיים, איומים אלו מתאפיינים בין היתר בתחום גובר והולך של ההתקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי ובקושי לזיהוי התקפות ויכולות של יריבים. במסגרת ההתקפות ניתן להצביע על מתקפות כנגד תשתיות לאומיות, גופי ממשל, תאגידים מסחריים ועסקים קטנים ובינוניים. אי לכך, החברה, כארגון פיננסי, מהווה גם היא מטרה אטרקטיבית לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות החברה הינן יעד להתקפות סייבר, החדרת נזקות, קודים זדוניים, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי החברה, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של החברה. לאור האמור רואה החברה בסיכון אבטחת מידע וסייבר סיכון מתפתח.

הפעילות העסקית של החברה נסמכת ונתמכת במידה רבה על מערכות טכנולוגיות. על כן, זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לפעילות עסקית תקינה. כמו כן, החברה רואה במידע העסקי ובמידע על לקוחותיה הקיים במערכותיה ואצל ספקיה נכס עיקרי ומשקיעה מאמצים ומשאבים רבים ביישום מגנונים ותהליכים של בקרה והגנה מתקדמים בתחום אבטחת המידע.

מסמך האסטרטגיה לאבטחת מידע והגנת סייבר מגדיר את תפיסת החברה ויעדיה בנושא אבטחת מידע והגנת הסייבר בהתאם לאסטרטגיה העסקית של החברה. מטרת המסמך להוות מסגרת למדיניות אבטחת מידע והגנת הסייבר ונהלי העבודה בתחום זה, אשר מגדירים את עקרונות הניהול והיישום, תחומי האחריות, בעלי התפקידים, טווחי הסמכויות, סדרי הפעולות והטכנולוגיות אשר משמשות את החברה. כחלק מההיערכות להתמודדות עם איומי הסייבר השונים, החברה מקיימת ומובילה תהליכים פנימיים וחיצוניים להפחתת סיכוני הסייבר נגדה ונגד ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכוני הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת מתוך מטרה להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

סיכון משפטי

סיכון משפטי נובע מחמישה תחומים עיקריים:

- סיכוני חקיקה ודין - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת הוראת חקיקה ראשית או משנית, הוראות בנק ישראל או הוראות רשויות מוסמכות אחרות ופסקי דין.
- סיכוני פסיקה - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת פסיקה תקדימית, אשר מהווה חלק מהדין החל. למשל: אם בפסק דין ניתנה פרשנות לחקיקה, על החברה להתאים תהליכי עבודתה לפי פרשנות זו.
- סיכוני התקשרות חוזית - סיכונים הנובעים מפעילות החברה מול לקוחות, ספקים וגורמים אחרים שהחברה מתקשרת עמם בהסכמים שונים, אם אינה מגובה בהסכם המסדיר את מלוא זכויות החברה, או שההסכם אינו ניתן לאכיפה מלאה (סיכוני התקשרות משפטית) או שההסכם אינו תואם תהליכים פנימיים בחברה.
- סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים המתנהלים נגד החברה - ובכלל זה תביעות ייצוגיות.
- סיכונים הנובעים משינויים במדיניות האכיפה של הרגולטורים השונים.

לחברה מנהל סיכונים משפטיים אשר תפקידו, בין היתר, לגבש מדיניות לניהול הסיכונים המשפטיים, להנחות את מחלקות החברה השונות לגבי הנושאים בהקשרם יש לקבל חוות דעת משפטית, הסדרת ממשקי עבודה עם מחלקות החברה השונות לצורך איתור וזיהוי הסיכונים המשפטיים ומתן הנחיות לטיפול בהם, ולהתעדן, באמצעות יועציה המשפטית החברה, באופן שוטף בשינויים בחקיקה.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית ו/או להפסד פיננסי מהותי ו/או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא ציות, נדרש מהחברה לנהל את כלל סיכוני הציות הנובעים מכלל החוקים, התקנות, ההנחיות והחוזרים החלים על פעילותה. ניהול סיכון הציות הינו חלק בלתי נפרד מהפעילות העסקית של החברה ואינו רק עניינה ואחריותה של פונקציית הציות. קווי העסקים נושאים באחריות רבה לנושא הציות ונוטלים חלק פעיל בניהול והפחתת החשיפה לסיכוני הציות בחברה. בהתאם להוראת הציות ולמדיניות החברה, הדירקטוריון והנהלה, פועלים למזעור החשיפות בסיכון הציות. תפיסה זו באה לידי ביטוי בבניית מתודולוגיה לסיווג כלל הוראות הציות לסוגיהן לפי רמת החשיפה, בהקצאת משאבים הולמים, במיסוד והטמעת נוהלי עבודה תומכים ובכינון מערך בקרות אפקטיבי מבוסס סיכון אשר מאפשר לנהל, לבקר ולנטר את הסיכון באופן שוטף.

Conduct סיכון

סיכון הטמון באופן ההתנהגות של חברה מול לקוחותיה תוך דגש על התנהלות עסקית ראויה (הגינות, הוגנות ושקיפות). סיכון ה-Conduct הינו סיכון מתפתח הדורש בחינה מתמדת ביחס לשינויים בסביבה העסקית, בסביבת הצרכן, הסביבה התחרותית, הסביבה הטכנולוגית וסביבת הרגולציה. מטרת ניהול הסיכון הינה להבטיח טיפול הוגן בלקוחות ולהבטיח בין היתר את שמירת אמון הציבור בפעילות הנערכת במגזר הפיננסי. במסגרת זו, באחריות החברה לוודא כי התרבות, התהליכים, השירותים

המוצרים המוצעים על ידו, מבטיחים מענה לציפיות הלקוח ולצרכיו. כחלק מניהול הסיכון ההתנהגותי הגדירה החברה מדיניות ייעודית לנושא שיווק יזום של אשראי צרכני.

סיכון רגולטורי

בשנים האחרונות אנו עדים לשינויים רגולטוריים מקיפים בענף הבנקאות, שנועדו, בין היתר, לעודד את התחרות בתחום באמצעות הקטנת חסמי כניסה ולהוזיל עלויות ללקוח. בין השינויים המרכזיים בתחום זה ניתן למנות את עבודתה של הועדה להגברת התחרותיות בשירותים פיננסיים נפוצים ("ועדת שטרם") והחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תיקוני חקיקה, התשע"ז-2017, שחוקק בעקבותיה, וכן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), שנועד לאסדר את פעילותם של גופים שונים ובין היתר את פעילותם של מתחריה של החברה. לשינויים אלה השלכות מהותיות על פעילותה של החברה בשנים הקרובות. החברה רואה את הסיכון הרגולטורי כסיכון מתפתח לאור השינויים הרגולטורים הקרובים.

ניהול הסיכון הרגולטורי מבוצע על ידי זיהוי שוטף של יוזמות רגולטוריות חדשות והפנייתן לגורם הרלוונטי בחברה, וכן מתקיים דיווח שוטף להנהלה אודות יוזמות חדשות.

להרחבה בעדכונים הרגולטורים הרלוונטיים לפעילות החברה ראה פרק [ממשל תאגידי](#) ו**ביאור 7ד** לדוח הכספי.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון להשלכות על פעילות החברה ותוצאותיה (רווחי החברה, הון החברה ותחומי פעילותה של החברה) בהיעדר תגובה של החברה לשינויים חיצוניים מהותיים בסביבה בה היא פועלת.

ניתן לחלק את הסיכונים האסטרטגיים ל- 3 סוגים:

- סביבה חיצונית – סיכונים הנובעים משינויים בסביבה הפוליטית, כלכלית, חברתית וכו'
- סביבה תחרותית – סיכונים הנובעים משינויים בסביבה התחרותית בה פועלת החברה
- סביבה פנימית – סיכונים הנובעים מהחלטות, תהליכים או פעולות בהן נקטה/נמנעה מלקוט החברה

ניהול הסיכון האסטרטגי בחברה מבוסס על גיבוש תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הכוללת סקירה והערכות של אירועים שונים בסביבת העבודה (בתחומי רגולציה, תחרות, טכנולוגיה ועוד) והערכת השינויים הצפויים ביחס לכל אחד מקווי פעילותה של החברה.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפגיעה בתדמית החברה, פרסום שלילי, שמועות בשוק או תפישה ציבורית, המתייחסים לדרכי פעולתה של החברה, יגרמו לערעור אמון הלקוחות בחברה, ירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.

סיכון המוניטין הינם אינהרנטיים בכל הפעילויות של החברה ופוטנציאל הסיכון טמון בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות בחברה.

לחברה פונקציית Corporate marketing ופונקציית דוברות, שתפקידה לזהות, לנהל ולצמצם את הסיכונים התדמיתיים בהתאם למדיניות סיכון מוניטין ורשתות חברתיות.

מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני כמפורט בביאור 1 [בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017](#) (עמודים 59-75) ובנוסף לאמור בביאור 1 בדוח הרבעוני (עמודים 55-57).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של סעיפים אלה עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על ניסיון העבר והפעלת שיקול דעת, בין היתר בנוגע להתפתחויות הצפויות אשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. ככל שנדרש, מבוצעים ניתוחי רגישות של האומדנים החשבונאיים הקריטיים, על מנת לאמוד את ההשפעה האפשרית של השינויים בהנחות העבודה על התוצאות הכספיות של החברה.

בועדת הביקורת של הדירקטוריון וכן בישיבת הדירקטוריון, סוקרים חשבת החברה והחשבונאי הראשי בפני הדירקטורים של החברה את ההנחות שעליהן מבוססים האומדנים הקריטיים, מפרטים את הנימוקים שהובאו בחשבון בעת החלטה על אותן הנחות וכן מציגים את השפעתם הכמותית על התוצאות הכספיות של החברה.

בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 לדצמבר 2017 מובאים בפירוט עיקרי המדיניות החשבונאית אותה יישמה החברה.

הנושאים החשבונאים הקריטיים העיקריים המגלמים הערכות ואומדנים של ההנהלה הינם הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה בגין נקודות והתחייבות בגין תביעות משפטיות ותלויות. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של החברה בנושאים קריטיים כאמור לעיל.

אחריות הנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על חברות כרטיסי אשראי את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה- Sox Act. בסעיפים אלו נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות הנהלה לקביעתם וקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בין היתר, הוראות המפקח קובעות כי תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו מכוחם. וכן כי בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה- COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון השני המסתיים ביום 30 ביוני 2018, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, רון פאינרו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

9 באוגוסט 2018

רון פאינרו
מנהל כללי

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, טובי פישביין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

9 באוגוסט 2018

טובי פישביין

מנהל כספים ראשי, חשבונאי ראשי

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לאומי קארד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לאומי קארד בע"מ וחברות בנות שלה, הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאור [7 ג' \(2\)](#) בדוחות הכספיים בקשר לבקשות לאישור תביעות ייצוגיות שהוגשו כנגד החברה. החברה אינה יכולה להעריך מה תהיינה ההשלכות של בקשות אלו, אם בכלל, על החברה, על מצבה הכספי ועל תוצאות פעולותיה ואם תהיינה מהותיות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

9 באוגוסט 2018

**תמצית דוחות כספיים
ביניים מאוחדים
ליום 30 ביוני 2018
(בלתי מבוקרים)**

לאומי קארד

תוכן עניינים

49	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
50	תמצית מאזן מאוחד
51	תמצית דוח על השינויים בהון
53	תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
55	ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית
58	ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ
58	ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
59	ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי
75	ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
76	ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
79	ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
88	ביאור 8 - מגזרי פעילות
92	ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
95	ביאור 10 - אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח
97	ביאור 11 - ארוע לאחר תאריך המאזן

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים הסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים הסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים הסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים הסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	ביאור
הכנסות					
987	478	497	244	251	3 מעסקאות בכרטיסי אשראי
225	104	144	53	76	הכנסות ריבית, נטו
5	3	(1)	*	(1)	הכנסות (הוצאות) אחרות
1,217	585	640	297	326	סך כל ההכנסות
הוצאות					
71	31	50	14	23	בגין הפסדי אשראי
592	279	274	134	142	תפעול***
172	88	82	41	42	מכירה ושיווק**
67	30	29	13	14	הנהלה וכלליות**
118	57	63	29	33	תשלומים לבנקים
1,020	485	498	231	254	סך כל ההוצאות
197	100	142	66	72	רווח לפני מיסים
61	29	40	19	21	הפרשה למיסים על הרווח
136	71	102	47	51	רווח לאחר מיסים
7	3	2	2	1	חלק החברה ברווחים לאחר השפעת המס של חברות כלולות
143	74	104	49	52	רווח נקי
0.57	*** 0.30	0.42	*** 0.20	0.21	רווח למניה רגילה (בש"ח): רווח בסיסי ומדולל: רווח נקי
250,000	*** 250,000	250,000	*** 250,000	250,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה (באלפים)

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

** מזה: בגין שכר ונלוות לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה בימים 30 ביוני 2018, 30 ביוני 2017 ושנת 2017 בסך 141 מיליוני ש"ח, 161 מיליוני ש"ח ו-334 מיליוני ש"ח, בהתאמה. הוצאות השכר והטבות בגין עובדים בחציון הראשון לשנת 2017 ובשנת 2017 כוללות השפעה חד פעמית מהותית בסך 26 ו-63 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

*** הוצג מחדש עקב יישום למפרע של שינוי בערך הנקוב של מניה.

טובי פישביין
מנהל כספים ראשי
חשבונאי ראשי

רון פאינרו
מנכ"ל

ירון בלור
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 9 באוגוסט 2018
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד
סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	ביאור	
141	169	158		נכסים
13,845	13,169	13,511	א', 4ב'	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(124)	(105)	(145)	ב'	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי הפרשה להפסדי אשראי
13,721	13,064	13,366		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
6	4	11		השקעות בחברות כלולות ואחרות
172	175	182		צווד
87	86	109		נכסים אחרים
14,127	13,498	13,826		סך כל הנכסים
4,747	4,373	5,025		התחייבויות
7,265	7,159	6,638	5	אשראי מתאגידים בנקאיים
227	147	221		זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי התחייבויות אחרות
12,239	11,679	11,884		סך כל ההתחייבויות
			7	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
1,888	1,819	1,942	6	הון
14,127	13,498	13,826		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

הון המניות הנפרע	פרמיה על מניות	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	עודפים	סך הכל הון
26	355	33	1,476	1,890
-	-	-	52	52
26	355	33	1,528	1,942

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 במרס 2018 רווח נקי לתקופה

יתרה ליום 30 ביוני 2018

הון המניות הנפרע	פרמיה על מניות	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	עודפים	סך הכל הון
26	355	33	1,356	1,770
-	-	-	49	49
26	355	33	1,405	1,819

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 במרס 2017 רווח נקי לתקופה

יתרה ליום 30 ביוני 2017

הון המניות הנפרע	פרמיה על מניות	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	עודפים	סך הכל הון
26	355	33	1,474	1,888
-	-	-	(50)	(50)
-	-	-	104	104
26	355	33	1,528	1,942

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

דיבידנד (בלתי מבוקר) רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר) יתרה ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
1,795	1,381	33	355	26	לתקופה של שישה חודשים
(50)	(50)	-	-	-	שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017
74	74	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
1,819	1,405	33	355	26	דיבידנד (בלתי מבוקר)
					רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)
					יתרה ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעל שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
1,795	1,381	33	355	26	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
(50)	(50)	-	-	-	2017 (מבוקר)
143	143	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
1,888	1,474	33	355	26	דיבידנד
					רווח נקי בשנת החשבון
					יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
143	74	104	49	52	רווח נקי לתקופה <u>התאמות:</u>
					חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
(7)	(4)	(2)	(3)	(1)	
73	36	35	18	18	פחת על ציוד
71	31	50	14	23	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(12)	(6)	(5)	(1)	-	מיסים נדחים, נטו
30	(4)	(23)	-	(15)	פיצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
11	10	(4)	7	(3)	התאמות בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
** 6	** 3	-	** 2	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
					<u>שינויים בנכסים שוטפים:</u> ירידה (עליה) בחייבים אחרים בגין פעילות
(452)	(201)	371	251	514	בכרטיסי אשראי, נטו
2	(1)	(18)	12	(12)	אחר
					<u>שינויים בהתחייבויות שוטפות:</u> עליה (ירידה) בזכאים בגין פעילות
305	199	(627)	(182)	(562)	בכרטיסי אשראי, נטו
39	(9)	13	(29)	(12)	אחר
**	**		**		
209	128	(106)	138	2	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

** הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.1 ד.2](#) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
 סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
**					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(75)	** (27)	(30)	** -	(1)	הפקדת פקדונות בבנקים
** 70	** 23	24	** -	-	משיכת פקדונות מבנקים
** (1,116)	** (671)	(67)	** (293)	4	מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
-	-	(2)	-	(2)	רכישת מניות בחברות כלולות ואחרות
(71)	(34)	(40)	(18)	(24)	רכישת ציוד
** (1,192)	** (709)	(115)	** (311)	(23)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
** 1,040	** 666	278	** 193	14	תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(50)	(50)	(50)	-	-	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
** 990	** 616	228	** 193	14	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
7	35	7	20	(7)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
70	70	66	82	81	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
(11)	(10)	4	(7)	3	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
66	95	77	95	77	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
					<u>ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:</u>
226	105	140	52	70	ריבית שהתקבלה
20	9	11	5	6	ריבית ששולמה
6	3	-	2	-	דיבידנדים שהתקבלו
83	42	46	25	26	מיסים על הכנסה ששולמו
12	11	2	11	-	מיסים על הכנסה שהתקבלו
*	3	5	3	5	נספח - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח
					רכישת ציוד באשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.
 ** הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.1 ד.2](#) להלן.

א. כללי

לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה פרטית בשליטה של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "לאומי") באמצעות לאומי אחזקות פיננסיות בע"מ. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 30 ביוני 2018 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה בישיבה שהתקיימה ביום 9 באוגוסט 2018.

ב. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקבות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן יישום החל מיום 1 בינואר 2018.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה: זיהוי החוזה עם הלקוח, זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה, קביעת מחיר העסקה, הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות, הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע.

בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים זכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2018 בדרך של מכאן ואילך. ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידי בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהונו);
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

ההוראות החדשות יושמו מיום 1 בינואר 2018. ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. מתכונת הדיווח בדבר דוח על תזרימי מזומנים, לרבות מספרי השוואה, הותאמה למתכונת הדיווח הנדרשת.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו, בין היתר, קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

1. הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

החברה נערכת ליישום התקן.

2. חכירות

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-02. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור. ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים.

כמו כן, ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות". אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". במסגרת החוזר, הובהר בין היתר, כי נכסי סיכון בגין נכסי זכות שימוש (Right of Use) בגין חכירות תפעוליות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחסי ההון המזערי.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. כמו כן, הובהר כי תאגידים בנקאיים נדרשים לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות, לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.

החברה בוחנת את השפעת יישום התקן על דוחותיה הכספיים.

ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ

להלן שיעורי השינוי, שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב:

שער החליפין של האירו השנוי %	שער החליפין של הדולר של ארה"ב השנוי %	מדד המחירים לצרכן - מדד בגין השנוי %	
(1.7)	3.9	1.0	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018
2.7	(3.7)	(0.1)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017
2.5	5.3	0.9	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018
(1.4)	(9.1)	-	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017
2.7	(9.8)	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי (מיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
698	343	337	174	169
20	8	14	4	7
718	351	351	178	176
(312)	(152)	(162)	(77)	(84)
406	199	189	101	92
358	171	196	87	103
135	68	64	34	30
88	40	48	22	26
581	279	308	143	159
987	478	497	244	251

הכנסות מבתי עסק:

עמלות בתי עסק
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו
 בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
 סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו
הכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי:
 עמלות מנפיק
 עמלות שירות
 עמלות מעסקאות בחו"ל
 סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2017 (מבוקר) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	30 ביוני 2018 שיעור ריבית ממוצעת שנתית לעסקאות בחודש אחרון (בלתי מבוקר) %	30 ביוני 2018 שיעור ריבית ממוצעת שנתית ליתרה ביום (בלתי מבוקר) %	
7,628	7,038	7,284			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים:
2,159	1,976	1,849			אנשים פרטיים: (1)
5,469	5,062	5,435	8.7	6.9	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
305	322	379			מזה: אשראי (2)(3)
192	232	187			מסחרי:
113	90	192	6.4	5.5	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
					מזה: אשראי (2)(4)
7,933	7,360	7,663			סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
5,630	5,427	5,548			סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים:
234	351	235			חייבים בגין כרטיסי אשראי חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
33	16	33			הכנסות לקבל
15	15	32			אחרים
13,845	13,169	13,511			סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

- (1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית, כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.
- (3) אשראי - עם חיוב ריבית, כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
- (4) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,436 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 1,679 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2017 - 1,732 מיליוני ש"ח).
- (4) מזה בתי עסק בסך 181 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 107 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2017 - 79 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אשראי		
154	1	2	3	98	50	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2018
23	*	1	2	18	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
(20)	-	-	*	(14)	(6)	בשנים קודמות
3	-	*	*	2	1	מחיקות חשבונאיות, נטו
(17)	-	*	*	(12)	(5)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
160	1	3	5	104	47	ליום 30 ביוני 2018 (1)
15	*	-	*	-	15	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*	*	-	-	-	-	בגין פיקדונות בבנקים
*	*	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(3)	סיכון אשראי בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(3)	סך הכל	
45	45	65	3	1	1	115	115	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2017
3	3	11	*	*	*	14	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4)	(4)	(9)	*	*	*	(13)	(13)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית
1	1	3	*	*	*	4	4	בשנים קודמות
(3)	(3)	(6)	*	*	*	(9)	(9)	מחיקות חשבונאיות נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
45	45	70	3	1	1	120	120	ליום 30 ביוני 2017 (1)
15	15	-	*	-	*	15	15	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
-	-	-	-	-	-	*	*	בגין פקדונות בבנקים
-	-	-	-	-	-	1	1	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים חייבים בגין כרטיסי אשראי
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי		
140	1	1	3	85	50	
50	*	3	2	40	5	
(37)	-	(1)	*	(26)	(10)	
7	-	*	*	5	2	
(30)	-	(1)	*	(21)	(8)	
160	1	3	5	104	47	
15	*	-	*	-	15	
*	*	-	-	-	-	
*	*	-	-	-	-	

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017 הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018 (4) מזה: (4) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בגין פיקדונות בבנקים בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.
** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי
106	1	*	3	61	41	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016
31	*	1	*	21	9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(25)	-	(1)	*	(17)	(7)	מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
8	-	1	*	5	2	מחיקות חשבונאיות נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
(17)	-	-	*	(12)	(5)	ליום 30 ביוני 2017 (4)
120	1	1	3	70	45	מזה: (4) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
15	*	-	*	-	15	בגין פקדונות בבנקים
*	*	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים
1	1	-	-	-	-	

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1)

30 ביוני 2018 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	אשראי(2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי(2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי
348	158	54	109	3	24
13,321	5,848	138	78	5,432	1,825
13,669	6,006	192	187	5,435	1,849
4	*	1	1	*	2
141	1	2	4	104	30
145	1	3	5	104	32

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי

אשראי

30 ביוני 2017 - הפרשה להפסדי אשראי (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	אשראי(2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי(2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי
356	169	41	124	4	18
12,982	5,809	49	108	5,058	1,958
13,338	5,978	90	232	5,062	1,976
2	*	*	1	*	1
103	1	1	2	70	29
105	1	1	3	70	30

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי

אשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות** ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
 2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1) (המשך)

31 בדצמבר 2017 - הפרשה להפסדי אשראי (מבוקר) – מיליוני ₪

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים (ואחרים) (3)	אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי (2)	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
311	141	42	107	2	19	יתרת חוב רשומה של חובות:
13,675	5,912	71	85	5,467	2,140	שנבדקו על בסיס פרטני
13,986	6,053	113	192	5,469	2,159	שנבדקו על בסיס קבוצתי
						סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין
						חובות:
2	*	*	1	*	1	שנבדקו על בסיס פרטני
122	1	1	2	85	33	שנבדקו על בסיס קבוצתי
124	1	1	3	85	34	סך הכל הפרשה להפסדי
						אשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

** חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
 (3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2018 - איכות אשראי ופיגורים (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
5	-	1,849	39	17	1,793	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	5,435	-	326	5,109	אנשים פרטיים
						חייבים בגין כרטיסי אשראי
						אשראי (6)
						מסחרי
1	-	187	1	2	184	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	192	-	2	190	אשראי
						חובות בערבות בנקים
-	-	6,006	-	-	6,006	ואחרים (4)
6	-	13,669	40	347	13,282**	סך הכל חובות

30 ביוני 2018 - איכות אשראי ופיגורים (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
3	-	1,976	21	18	1,937	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	5,062	-	242	4,820	אנשים פרטיים
						חייבים בגין כרטיסי אשראי
						אשראי (6)
						מסחרי
*	-	232	1	1	230	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	90	-	*	90	אשראי
						חובות בערבות בנקים
-	-	5,978	-	-	5,978	ואחרים (4)
3	-	13,338	22	261	13,055**	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 13,282 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017 - 13,055 מיליוני ש"ח).

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה סעיף ג'2 (ג') להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,436 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2017 - 1,732 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017 - איכות אשראי ופיגורים (מבוקר) – מיליוני ₪

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	לא פגומים (2) בעייתיים	לא בעייתיים	
4	-	2,159	28	19	2,112	חובות שאינם בערבות בנקים
-	-	5,469	-	280	5,189	אנשים פרטיים
						חייבים בגין כרטיסי אשראי
						אשראי (6)
*	-	192	1	1	190	מסחרי
-	-	113	-	*	113	חייבים בגין כרטיסי אשראי
						אשראי
-	-	6,053	-	-	6,053	חובות בערבות בנקים
4	-	13,986	29	300	** 13,657	ואחרים (4)
						סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 13,657 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה [סעיף ג'2\(ג\)](#) להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,679 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2018 - חובות פגומים והפרשה פרטנית (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)
39	39	26	2	13
-	-	-	-	-
1	1	*	1	1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
40	40	26	3	14
13	13	-	3	13
13	13	-	3	13

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

30 ביוני 2017 - חובות פגומים והפרשה פרטנית (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)
21	21	17	1	4
-	-	-	-	-
1	1	1	*	*
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
22	22	18	1	4
4	4	-	1	4
4	4	-	1	4

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2017 - חובות פגומים והפרשה פרטנית (מבוקר) – מיליוני ₪

ייתר קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)
28	28	21	1	7
-	-	-	-	-
1	1	1	*	*
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
29	29	22	1	7
7	7	-	1	7
7	7	-	1	7

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018
יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (3) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (3) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
*	*	21	*	*	38
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
*	*	1	-	-	1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
*	*	22	*	*	39

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים (4)

סך הכל

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018
יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (3) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (3) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
*	*	19	*	*	35
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
*	*	1	*	*	1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
*	*	20	*	*	36

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים (4)

סך הכל

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים, למעט אג"ח.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבלת חייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש

יתרת חוב רשומה - 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
13	*	13	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
*	-	*	מסחרי
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
13	*	13	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
			סך הכל חובות

יתרת חוב רשומה - 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) - מיליוני ₪

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
4	*	4	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
*	-	*	מסחרי
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
4	*	4	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
			סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 (ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

יתרת חוב רשומה - 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) – מיליוני ₪

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים
			<u>אנשים פרטיים</u>
7	*	7	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
			<u>מסחרי</u>
*	-	*	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
7	*	7	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שכשלו (2) יתרת חוב רשומה מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שכשלו (2) מס' הסדרים	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח	
		יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח
1	202	9	9	712	9
-	-	-	-	-	-
-	-	*	*	9	9
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	202	9	9	721	9

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

סך הכל חובות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שכשלו (2) יתרת חוב רשומה מיליוני ש"ח	ארגונים מחדש שכשלו (2) מס' הסדרים	ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח		ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח	
		יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש מיליוני ש"ח
1	203	3	3	418	3
-	-	-	-	-	-
-	-	*	*	1	1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	203	3	3	419	3

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח
ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל
מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים
1,401	491	16	16	3
-	-	-	-	-
10	-	*	*	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,411	491	16	16	3

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

ישראל

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

ישראל

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח	ארגונים מחדש שבוענו בתקופת הדיווח
ישראל	ישראל	ישראל	ישראל	ישראל
מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים	מס' הסדרים
867	352	6	6	2
-	-	-	-	-
1	-	*	*	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
868	352	6	6	2

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

ישראל

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

ישראל

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.

ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
6,581	6,446	5,905	בתי עסק (1)(2)
65	70	72	התחייבויות בגין פיקדונות (4)
515	521	528	חברות כרטיסי אשראי
10	16	14	הכנסות מראש
* 45	* 61	50	תוכניות הטבות למחזיקי כרטיס (3)
* 49	* 45	69	אחרים
7,265	7,159	6,638	סך הכל זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

- (1) בניכוי יתרות בגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 338 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 347 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2017 - 377 מיליוני ש"ח) ובגין ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 1,375 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 1,274 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2017 - 1,271 מיליוני ש"ח).
- (2) כולל המחאת זכויות על דרך המכר בסך של 941 מיליוני ש"ח מצד ג' לחברת האם (31 בדצמבר 2017 - 1,020 מיליוני ש"ח, 30 ביוני 2017 - 1,085 מיליוני ש"ח).
- (3) במסגרת הפעלת תוכניות נאמנות ללקוחות החברה, קיימת התחייבות כלפי מחזיקי הכרטיס בגין זכאותם להטבות בהתאם לתנאי התוכנית. בגין מחזיקי כרטיס שהצטרפו למסלול תעופה כלולה הפרשה בגין נקודות שנצברו על ידם ועדיין לא נוצלו בהתאם לתחשיב, בהסתמך על נתוני העבר, המתבסס על שיעור הניצול של הנקודות שנצברו על ידי מחזיקי הכרטיס ועלותן.
- (4) כלל פיקדונות החברה גויסו בישראל ואינם נושאים ריבית. כמו כן, כלל הפיקדונות מוחזקים עבור אנשים פרטיים ואינם עולים על סכום של 1 מיליון ש"ח.

* סווג מחדש

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הרכב הון המניות בערכים נומינליים (מיליוני ₪)

30 ביוני 2017 מונפק ונפרע	30 ביוני 2017 רשום	30 ביוני 2018 מונפק ונפרע	30 ביוני 2018 רשום
25	50	25	100

מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח. ע.ג.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (*) (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
1,888	1,819	1,942
126	118	123
2,014	1,937	2,065
10,111	9,588	9,846
27	25	13
1,840	1,779	1,901
11,978	11,392	11,760
15.8	16.0	16.5
16.8	17.0	17.6
8.0	8.0	8.0
11.5	11.5	11.5

1. הון לצורך חישוב יחס ההון:

הון עצמי רוברד 1

הון רוברד 2

סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון:

סיכון אשראי - גישה סטנדרטית

סיכונים שוק - גישה סטנדרטית

סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית

סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון (באחוזים):

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ג. יעד הלימות ההון

הנחיות בנק ישראל לאימוץ הוראות באזל III דורשות מהתאגידים הבנקאיים בישראל לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 12.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9% וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול (כגון: בנק לאומי), שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 1 במאי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה מגדירה הקלות ביחס לדרישות ההון על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. על אף האמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

על פי הנחיית המפקח על הבנקים, במכתבו לבנק לאומי מחודש פברואר 2011, חברות הבנות של בנק לאומי, רבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, יעדי הלימות הון שיהיו לכל הפחות בגובה יעדיה של החברה האם. החברה עומדת בהנחיה זו.

על פי החלטת הדירקטוריון מחודש פברואר 2016, נקבע כי יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לא יפחת משיעור של 10.5%, הגבוה מהדרישה הרגולטורית.

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות ופריטים חוץ מאזניים. ככלל המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשת להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של סכום הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד ותאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהחברה הוא 5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי הינה החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

להלן יחס המינוף מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 (במיליוני ₪):

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
1,888	1,819	1,942	בנתוני המאוחד
16,966	16,256	16,569	הון רובד 1
11.1	11.2	11.7	סך החשיפות
5.0	5.0	5.0	יחס המינוף (באחוזים)
			יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (באחוזים)

ה. חלוקת דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

ביום 9 באוגוסט 2018 הוחלט על חלוקת דיבידנד בסך 100 מיליון ש"ח (כ- 0.4 ש"ח למניה), מועד החלוקה נקבע ליום 16 באוגוסט 2018.

ביום 1 במרס 2018 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2017 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה).

אין בהצהרה על חלוקת הדיבידנד הנ"ל משום יצירת התחייבות עתידית לחלוקות דיבידנד נוספות.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (מיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
12,258	11,726	10,886
14,317	14,254	14,554
1	1	1
26,576	25,981	25,441
(16)	(15)	(15)
26,560	25,966	25,426
-	-	15

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:
 סיכון האשראי על החברה
 סיכון האשראי על הבנקים
 סיכון האשראי על אחרים
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
 הפרשה להפסדי אשראי
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו

ערבויות והתחייבויות אחרות:

חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק

ב. הסכמים מהותיים והתקשרויות מיוחדות

1. חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של מבנים, הסכמים תפעוליים בגין כלי רכב, הסכמי תחזוקה והסכמי שיווק עתידיים (מיליוני ש"י).

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)	30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
34	24	28
27	31	19
13	23	19
16	18	16
16	16	16
355	363	347
27	28	36

בשנה ראשונה
 בשנה שניה
 בשנה שלישית
 בשנה רביעית
 בשנה חמישית
 מעל חמש שנים
 התחייבויות להשקעה בצידוד

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הסכמים מהותיים והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018.

על פי הדיווח המידי של לאומי (לפרטים ראה [ביאור 11](#) בדוחות הכספיים), כחלק מהמו"מ עם הקונה, הסכים בנק לאומי למספר תנאים אותם התחייב שיסכים לכלול בהסכם הפעילות שיחתם בינו לבין לאומי קארד. עבור הסכמת בנק לאומי להכללת תנאים אלו ישולם לבנק בתום שש שנים ממועד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של 50 מיליון ש"ח עד 128 מיליון ש"ח. בנוסף, מתנהל בין החברה לבין הבנק משא ומתן להסכם לפיו תעניק החברה לבנק שירותי סליקה של עסקאות בכרטיסי אשראי שהונפקו מחוץ לישראל במכשירי ATM שבבעלות הבנק או שמתופעלים על ידיו וכן, תספק שירות שיאפשר למחזיקי כרטיסי אשראי שהונפקו מחוץ לישראל משיכת כספים במטבע המקור של מחזיק הכרטיס, במשיכות כספים שיבצעו באמצעות כל עמדות הכספומט של הבנק. הסכם זה יבוא במקום ויבטל את הסכם ה-ATM משנת 2017.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019. ההסכם מסדיר בין היתר, את השירותים שיוענקו על ידי החברה לבנק, את חלוקת האחריות ואופן ההתחשבות בין הצדדים.

בנוסף, במהלך התקופה הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים.

ההסכמים, אם וכאשר יחתמו, יובאו לידיעת או אישורו של הפיקוח, לפי העניין, כמפורט בחוזר שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים (לפרטים ראה סעיף [3.7.3](#) להלן). כמו כן, יתכן שהסכמי ההנפקה עם הבנקים, או חלק מהסכמים אלה, יחייבו נטילת אישור ממערך ההגבלים העסקיים.

3. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

החברה היתה עד לאחרונה "חברה" (במעמד Associate Member) בארגון ויזה. לקראת היפרדותה הצפויה של החברה מבנק לאומי, כנדרש מהחוק להגברת התחרות בין הבנקים, שונה מעמדה של החברה בארגון ויזה למעמד Principal Member ביום 18 ביוני 2018. החברה הינה "חברה ראשית" (Principal Member) בארגון מסטרקארד. החברה הינה "חברה" (במעמד Acquiring Member) בארגון UnionPay International Co. Ltd (להלן - "UnionPay"). החברות בארגון מאפשרות ללאומי קארד לסלוק את מותג UnionPay בישראל וכן באתרי e-commerce (מסחר אלקטרוני) באירופה ובארה"ב. החברה החלה לסלוק מותג זה בישראל בשנת 2015.

ביום 2 באוגוסט 2017 התקבלה בחברה פניה מאת ארגון מסטרקארד ובה התייחסות לנושאים שונים בהם השוק הישראלי והחברה אינם עומדים בכללי הרגולציה של מסטרקארד. עיקרי הנושאים שצוינו הינם חוצי שוק ואינם תלויים בחברה בלבד ודורשים התארגנות של שחקנים נוספים בענף. החברה עובדת על פי תכנית עבודה (המתואמת עם מסטרקארד) על מנת לעמוד בכללי הרגולציה של מסטרקארד.

4. הסכם עם קבוצת פוקס – ויזל בע"מ

ביום 21 בינואר 2018 נחתם בין לאומי קארד לבין קבוצת פוקס – ויזל בע"מ (להלן - "פוקס") הסכם ההנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חוץ בנקאי ללקוחות פוקס, שמבוסס על מועדון Dream Card, המונה כיום כ-1.5 מיליון לקוחות. המועדון הושק במהלך חודש יולי 2018.

תוקף ההסכם הינו למשך עשר שנים, כאשר ללאומי קארד זכות לסיים את ההסכם ככל שהמועדון לא יגיע למספר מינימלי של כרטיסים פעילים בתום ארבע וחצי שנים ממועד השקת המועדון, בהודעה של שנה מראש (במקרה זה ההסכם יבוא לסיימו לאחר חמש וחצי שנים). בתום תקופת ההסכם, יחודש ההסכם באופן אוטומטי לחמש שנים בכל פעם, בכפוף לעמידה ביעדי רווחיות שנקבעו בהסכם. במקרה בו לא חודש ההסכם באופן אוטומטי כל צד יהא רשאי לבטל את ההסכם בהודעה של שנה מראש.

חברי המועדון ייהנו ממלוא הטבות הניתנות במסגרת מועדון הלקוחות Dream Card וכן, ממגוון הטבות נוספות ייחודיות שיינתנו על ידי פוקס וכן מהטבות ומבצעים הניתנים על ידי לאומי קארד. מועדון הלקוחות יכול לטול את כל מותגי פוקס הכלולים כיום או שיכללו במועדון Dream Card של פוקס.

ההסכם מסדיר, בין היתר, הוראות הנוגעות לגיוס לקוחות, תקציבי שיווק ופרסום וכן מנגנון התחשבות בין הצדדים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הסכמים מהותיים והתקשרויות מיוחדות (המשך)

4. הסכם עם קבוצת פוקס – ויזל בע"מ (המשך)

כחלק ממנגנון ההתחשבות בין הצדדים, נקבע כי ככל שחלקה של פוקס ברווחי המיזם לא יגיע בשנה נתונה לסכומים מינימליים כפי שסוכם בין הצדדים, תשלם לאומי קארד לפוקס את הפרש עד לסך של 10 מיליון שקלים לחמש השנים הראשונות ובחמש השנים האחרונות בתוספת של 2 מיליון שקלים בכל שנה (קרי, 12 מיליון שקלים עד 20 מיליון שקלים). כמו כן, ההסכם מסדיר את אופן ההתחשבות בין הצדדים לאחר ביטול ההסכם על ידי אחד מהצדדים. המועדון הושק במהלך חודש יולי 2018. בהתאם לתנאי ההסכם לאומי קארד שילמה לפוקס סכום חד פעמי של 25 מיליון שקלים יום קודם להשקת המועדון וסכום חד פעמי נוסף של 10 מיליון ש"ח ישולם בסמוך לאחר קיומו של מספר מינימלי של כרטיסים פעילים כפי שסוכם בין הצדדים.

5. התקשרות עם מימון ישיר בע"מ

ביום 27 בפברואר 2018 נחתמה בין לאומי קארד לבין מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן - "מימון ישיר") תוספת להסכם שנחתם בשנת 2013 לעניין רכישת חלק מהסיכון בתיק על ידי לאומי קארד ולשינוי חלק מתנאי ההסכם. במסגרת התוספת האחרונה להסכם מימון ישיר, הומחו על דרך המכר באופן בלתי חוזר ללאומי קארד כלל זכויותיה של מימון ישיר בחלק מההלוואות, ומימון ישיר אינה נושאת עוד באחריות בגין נזקי האשראי בהלוואות אלו.

6. הסכם קיבוצי

כחלק בשנת 2015 חתמה החברה עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועם נציגות העובדים על הסכם קיבוצי (להלן - "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם הקיבוצי חל על מרבית עובדי החברה. תקופת ההסכם הינה מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 במרס 2018. ההסכם הקיבוצי כולל, בין היתר, הסכמות בדבר עדכוני שכר, מענקים ותנאים סוציאליים וכן תנאים נוספים הנוגעים בין השאר, לנושאי רווחה.

כאמור לעיל, ביום 31 במרס 2018 הסתיים ההסכם אולם על פי ההסכם, הוא ממשיך לחול לתקופה של שנה נוספת בהתאם להוראותיו, למעט סעיפי תוספות השכר עליהם (בין היתר) מתנהל משא ומתן. נציגות העובדים פנתה להנהלת החברה בדרישה להתחייבות מצידה למתן מענק לעובדי החברה בגין מכירה עתידית של החברה.

ביום 17 ביולי 2018 התקבל במשרדי החברה מכתב מהסתדרות העובדים הכללית בדבר אישור בקשת סכסוך העבודה בחברה, בעקבות אי הגעה להסכמות במשא ומתן המתנהל בין הנהלת החברה לנציגות ועד העובדים על חידוש ההסכם הקיבוצי שהסתיים ביום 31 במרס 2018 ועל מענק המכירה אותו הוועד דורש.

7. הסכם בנין חדש

ביום 19 במאי 2015 חתמה החברה עם חברת אלייד נדל"ן בע"מ (להלן: "אלייד") על הסכם שכירות ארוך טווח, לפיו אלייד תתכנן ותקים על מקרקעין בבני ברק פרויקט בנייה לתעסוקה, תוך התאמה ותכנון נפרד לשטחים אותם לאומי קארד תשכור לצורך פעילותה בשנים הבאות.

תקופת השכירות הינה ל-24 שנים ו-11 חודשים, כאשר החברה רשאית לסיים את השכירות במספר מועדי יציאה קבועים ומוגדרים בהסכם. החברה עתידה לעבור למבנה החדש במהלך שנת 2020. בעקבות המעבר לבניין החדש, צפויות לחברה עלויות בגין התאמת המבנה אשר רובן יהוונו לרכוש קבוע.

8. שיפוי לדיריקטורים ונושאי משרה

החברה התחייבה לשפות דיריקטורים ונושאי משרה בחברה ובחברות הבת, בשל חבות כספית אפשרית שתוטל עליהם, ובגין הוצאות התדיינות סבירות שהוצאו על ידם או חויבו בהן בידי בית משפט, בקשר לאירועי שיפוי שונים. הסכום המרבי של השיפויים אשר ניתנו או יינתנו במצטבר לא יעלה על 10% מההון העצמי של החברה, כפי שמשותקף בדוחותיה הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד השיפוי בפועל. לאחרונה, המליצו ועדת התגמול והדיריקטוריון של החברה על עדכון כתב ההתחייבות לשיפוי לנושאי משרה בחברה וכן על הענקת כתבי פטור לנושאי המשרה בחברה. נושאים אלו כפופים לאישורה של האסיפה הכללית של החברה.

ג. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

1. להלן פירוט של בקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגיות ותלויות שהסכום הנטען בהן מהותי:

לדעת הנהלת החברה לא קיימת חשיפה נוספת בשל תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה.

א. ביום 8 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד החברה ונגד ישראלכרט ופועלים אקספרס.

לטענת המבקשים, חברות האשראי מפירות הוראות שונות בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) מאחר וברכישת מוצרים או שירותים בחו"ל מחזיקי הכרטיס מחויבים, מלבד לעמלת ההמרה, בעמלת הפרשי שער "סמויה" שלא ניתן לה גילוי כנדרש. המבקשים טוענים עוד כי חברות האשראי תיאמו את התנהלותן בנושא זה באופן המהווה הפרה של חוק ההגבלים העסקיים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים ב- 200 מיליון ש"ח. ביום 1 במרס 2018 ניתן פסק דין ובו נדחתה בקשת האישור תוך חיוב המבקש בתשלום הוצאות משפט לחברה. ביום 18 במרס 2018 הוגש על ידי המבקשים ערעור לבית המשפט העליון וכן ניתן לבקשת המבקשים צו ארעי זמני המעכב את תשלום ההוצאות. בין התאריכים 6 וה- 15 במאי 2018 הוגשו תגובות המשיבים, ביניהם החברה, לבקשה לסעד זמני בערעור, במסגרתה ניתנה התייחסות חלקית לטיעוני הערעור. ביום 23 במאי 2018 נעתר בית המשפט העליון לבקשה לסעד הזמני.

ב. ביום 6 באוקטובר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית כנגד החברה וחברת הבת לאומי קארד אשראים בע"מ. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 17 בנובמבר 2014.

הבקשה הוגשה בשמן של שתי קבוצות נפגעים, שהוגדרו כלקוחות שהונפק להם כרטיס אשראי בנקאי או חוץ בנקאי של החברה בין השנים 2013-2014 ואשר פרטיהם האישיים נחשפו, לכאורה, ללא אישורם ובניגוד לחוק בעת הליך הזדהות הלקוחות במענה הקולי הממוחשב (IVR). סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 267 מיליון ש"ח. ביום 21 במאי 2017 הגישה לאומי קארד תגובה לבקשת תיקון נוספת של הבקשה לאישור וביום 1 ביוני 2017 הגיש המבקש את תשובתו. ביום 22 באוקטובר 2017 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לתיקון בקשת האישור. נקבע דיון הוכחות נוסף ליום 18 באוקטובר 2018.

ג. ביום 20 במרס 2018 ניתנה החלטה במסגרתה קיבל בית המשפט את בקשת האישור בתובענה ייצוגית שהוגשה נגד החברה ביום 25 בפברואר 2016, במסגרתה נטען כי החברה פעלה באופן פסול תוך שהחליטה חד צדדית וללא קבלת הסכמתם של לקוחותיה, להעלות את עמלת הסליקה בשיעור של 58%, זאת מבלי להודיע ללקוחותיה על השינוי באופן ברור ובנפרד מיתר ההודעות. את הנזק הממוני לכלל חברי הקבוצה בגין פערי עמלת הסליקה, העריך המבקש בסך של כ-5.5 מיליון ש"ח. במסגרת ההחלטה בית המשפט הביע את עמדתו כי יידוע הלקוחות על העלאת עמלת הסליקה בשיעור של 58% במסגרת הודעה בדפי הפירוט בלבד, אינה עולה בקנה אחד עם חובת תום הלב של החברה. ביום 14 ביוני 2018 הגישה החברה כתב הגנה, כאשר ביום 1 ביולי 2018 הגיש התובע הייצוגי כתב תשובה. ישיבת קדם משפט נקבעה ליום 24 בדצמבר 2018.

ד. ביום 8 ביוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד בקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית, כנגד שלוש חברות כרטיסי האשראי בישראל, לרבות החברה. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 28 באפריל 2014.

לטענת המבקש, שלוש חברות כרטיסי האשראי הינן צד להסדר כובל לא חוקי, בקשר עם כרטיסי Debit וכרטיסי PrePaid (כרטיסים נטענים מראש), לפיו הן גובות עמלה צולבת בשיעור העולה על העלויות הכרוכות בעסקאות המבוצעות בכרטיסים אלו, וכן, למרות שהחייב של הלקוח, בכרטיסים מהסוג הנ"ל, הינו מייד או סמוך למועד העסקה, זיכוי המנפיק את הסולק בגינה הינו מאוחר יותר. המבקש העריך, כמפורט בחוות דעת מומחה שצורפה לבקשה, את סכום התביעה הייצוגית בכ- 7.1 מיליארד ש"ח, סכום הנגזר מנזקים שונים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. תביעות משפטיות (המשך)

דיון קדם משפט התקיים ביום 12 במרס 2017. בית המשפט קבע כי מהדיון שהתקיים בפניו עולה לכאורה, כי שיעורה של העמלה הצולבת נכלל בפסק-הדין שניתן בבית הדין להגבלים עסקיים (אודות התובענה וההתפתחויות בה, ראו להלן). לפיכך, כל טענה בדבר הבהרה, שינוי או ביטול חלקי של פסק הדין יש להעלות בהליכים המתאימים.

ביום 31 בינואר 2018 הגיש המבקש הודעת עדכון מטעמו, במסגרתה ציין בפני בית המשפט כי חברות האשראי והבנקים הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה שהוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים מטעמו של המבקש. בית המשפט הורה, כי המבקש יעדכן את בית המשפט בהתפתחויות בהליך עד ליום 1 בספטמבר 2018 או עם מתן החלטה, לפי המוקדם ביניהם.

ביום 24 באוקטובר 2017 הומצאו למשרדי היועץ המשפטי של החברה מסמכי תובענה שהוגשה בבית הדין להגבלים עסקיים בירושלים על ידי המבקש.

התובענה עוסקת בעילה אחת מבין שתי העילות המרכזיות העומדות בבסיס התובענה הייצוגית – הסדר כובל אסור שנכרת, לפי הנטען, בין חברות כרטיסי האשראי בישראל בדבר שיעור העמלה הצולבת הנגבית בעסקאות המתבצעות בכרטיסי החיוב המיידי. לתוצאות תביעה זו שמורה חשיבות מכרעת לתוצאה בתביעה הייצוגית שאזכרה לעיל, בהקשר העניין המרכזי הנטען בה – אי הלגיטימיות, כביכול, של הסדר העמלה הצולבת בעניין כרטיסי החיוב המיידי. הן חברות כרטיסי האשראי (לרבות החברה) והן הבנקים הנתבעים בתביעה, הגישו ביום 31 בדצמבר 2017 בקשה לסילוקה על הסף של התביעה. לבקשה לסילוק על הסף, הוגשו תשובות המבקשים, עמדת הממונה על ההגבלים העסקיים, ותגובה מטעם המבקשים לעמדת הממונה. ביום 24 ביולי 2018, הגישו חברות האשראי תגובה מטעמן לתשובות המבקשים לבקשת הסילוק, לתשובה הממונה, ולתגובת המבקשים לתשובת הממונה. נכון למועד משלוח מכתב זה, טרם ניתנה החלטה בבקשה לסילוק על הסף.

ה. ביום 19 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית כנגד החברה. לטענת התובע, בהלוואה אותה קיבל לשם מימון רכישת רכב נפלו פגמים מהותיים: הנפקת כרטיס אשראי של לאומי קארד בעת מתן ההלוואה מהווה תניית שירות בשירות, הצגת עלות אפקטיבית שגויה של ההלוואה משום שאינה כוללת עמלות שונות בהן מחויב הלקוח וכן העמסת עלויות ללא סיבה ראויה באמצעות חיוב באגרת רשם המשכונות למשך 5 שנים ומעלה, כאשר סילוק ההלוואה יתבצע בתוך 3 שנים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 28 מיליון ש"ח.

ביום 7 ביוני 2017 הוגש לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית. בקשת האישור דומה בעיקרה לבקשה שהוגשה בחודש ינואר 2017. סכום התביעה האישית הוערך בסכום של 764 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית הוערך בכמה עשרות מיליוני שקלים (מבלי לאמוד סכום מדויק). ביום 16 ביולי 2017 התקיים דיון קדם משפט ובו הורה בית המשפט למבקשים על הגשת בקשת אישור מאוחדת שתבוא במקום שתי הבקשות הנפרדות ושהטענות בה לא יחרגו מהטענות שהועלו בשתי בקשות האישור, בקשת האישור המאוחדת הוגשה ביום 31 באוגוסט 2017. דיון קדם משפט בתיק התקיים ביום 17 בינואר 2018 ובמסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לפנות להליך גישור ובהתאם לכך, החלו הצדדים בהליך גישור. בתום הליך הגישור הגיעו הצדדים להסדר וכעת על הצדדים לנסח את ההסכם, לצורך אישורו על-ידי בית המשפט.

ו. ביום 7 בספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. לטענת המבקש, הונפק לו כרטיס אשראי "חדש" על אף שלא ביקש זאת, וכי החברה החלה לגבות ממנו דמי כרטיס עוד לפני שהכרטיס הגיע לידי ועוד לפני שהפעיל אותו או ביצע עסקה כלשהי. המבקש מעמיד את תביעתו האישית על סך של 41.70 ש"ח. את הנזק לקבוצה בגין גביית עמלות מעמיד התובע על סך של 100 מיליון ש"ח. ביום 1 באוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי תביעה בבקשה לאשרה כייצוגית העוסקת באותה סוגיה. ביום 31 באוקטובר 2017 הגישה החברה בקשה למחוק את אחת מהתביעות הייצוגיות (או את החלק החופף בהן). ביום 20 בפברואר 2018 נקבע על ידי בית המשפט כי התביעה המתוארת מיום 1 באוקטובר 2017 תמחק ובגין התביעה הייצוגית שנותרה נקבעה ישיבת קדם משפט ליום 9 בינואר 2019.

ז. ביום 13 בספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי בעקבות האירוע שבו גנב עובד החברה פרטי לקוחות נגרם לכל חבר בקבוצה נזק ממוני (בהתייחס לעסקאות שבוצעו בכרטיס בלא ידיעתו של כל חבר בקבוצה לאחריו שפרטיו דלפו) ולא ממוני (ביחס לטענה לפיה לאחר גניבת פרטי הכרטיס העמידה לאומי קארד את המבקש ואת יתר חברי הקבוצה בסיכון כלכלי של ממש, באופן שגרם לכל חבר בקבוצה עוגמת נפש ו"פגיעה ליבתית באוטונומיה").

ג. תביעות משפטיות (המשך)

סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי המבקש ב- 50 מיליון ש"ח. ככלל, מבוססת בקשת האישור על קביעת רמ"ט כי לאומי קארד הפרה את חוק הגנת הפרטיות, וכן נטען כי לאומי קארד התרשלה והפרה חובה חקוקה. החברה הגישה את תגובתה לבקשת האישור ביום 28 בינואר 2018. ישיבת קדם משפט בתיק התקיימה ביום 18 במרס 2018 בה בית המשפט המליץ למבקש להסתלק מבקשת האישור ועליו להודיע האם הוא מקבל את ההמלצה בתוך 30 יום. המבקש ביקש אורכה למתן תגובתו. המועד חלף אך טרם הוגשה עמדת המבקש.

2. להלן פירוט של תובענות ובקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגית, שלדעת הנהלת החברה, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן:

א. ביום 15 במרס 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד ישראל כרטס מימון בע"מ, לאומי קארד אשראים בע"מ, חברת בנק הדואר וחברת דואר ישראל בע"מ. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי המשיבות חייבו לקוחות שביקשו לשלם תשלומים שונים בבנק הדואר באמצעות כרטיס אשראי לעשות זאת רק באמצעות תשלום בעסקת קרדיט בתשלומים, עליה גבו המשיבות ריבית בה התחלקו, לטענת המבקש, עם בנק הדואר. בהתאם, בית המשפט מתבקש לחייב את המשיבות להשיב לכל חברי הקבוצה את סכום הריבית ששולם להן בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק, וכן ליתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבות להמשיך ולגבות ריבית ממי שמעוניינים לשלם חשבונות בסניפי הדואר בתשלום אחד בכרטיס אשראי. המבקש טוען כי אינו יכול להעריך את סכום התביעה הייצוגית, אך הוא מעריך אותה בסכום הגבוה מ-2.5 מיליון ש"ח, באופן שמקנה סמכות לבית המשפט המחוזי לדון בבקשה. יש לציין כי המבקש פנה לבנק ישראל עובר להגשת בקשת האישור ועמדת בנק ישראל היתה כי לא נפל רבב בפעולותיה של לאומי קארד. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 19 באוגוסט 2018. דיון קדם משפט נקבע ליום 4 בנובמבר 2018.

ב. ביום 3 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בתביעה ובבקשת האישור, נטען כי לאומי קארד מפרה את חובותיה לפי הוראות סעיף 10(א) לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בכך שאינה מפסיקה לחייב את לקוחותיה עבור עסקאות שביצעו, גם לאחר שהלקוח מודיע ללאומי קארד בכתב כי הנכס או השירות לא סופקו במועד, וכי העסקה בינו לבין הספק בוטלה. לטענת המבקש, לאומי קארד מטעה את לקוחותיה, בכך שהיא מציגה בפניהם, כביכול, מצג לפיו ביכולתה להפסיק לחייב בתשלום עבור העסקה רק עם קבלת הודעה בכתב מהספק על ביטול העסקה. סכום התביעה הוערך על ידי המבקש בסך של כ-66 מיליון ש"ח על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 17 בספטמבר 2018. דיון קדם משפט נקבע ליום 31 בדצמבר 2018.

ג. ביום 6 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נגד לאומי קארד בע"מ ונגד בנק לאומי וחברת כ.א.ל. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד אינה מציגה ללקוחותיה במסגרת דפי הפירוט את סכום הריבית אשר נגבה מהם עבור עסקאות קרדיט, אלא רק את אחוז הריבית ושיעור הריבית המתואמת, ואינה מספקת קבלה או אישור עבור סכומי הריבית ששולמו. בכך, המבקש טוען כי החברה מפרה חובות גילוי ונאמנות המוטלות עליה כלפי לקוחותיה. המבקש טוען בנוסף כי ביחס ללקוחות עסקיים, בכך שהחברה אינה מגלה את סכום הריבית, היא מונעת מלקוחות אלו, המשלמים חלק מהוצאות העסק שלהם בכרטיס האשראי, את האפשרות להזדכות בגין סכום הריבית כהוצאה מוכרת מול רשויות המס בישראל. יוער, כי בתביעה ובבקשת האישור נכלל גם בנק לאומי כנתבע, כאשר הטענה נגדו מבוססת על היותו בעל השליטה בחברה. לטענת המבקש, מאחר שבנק לאומי הוא בעל השליטה בחברה, ומאחר שהוא חב בחובות אמון מוגברות בתור תאגיד בנקאי, היה עליו להורות לחברה להעביר למבקש את פירוט הריבית אותה שילם עבור עסקאות קרדיט, או להעביר מידע זה לתובע בעצמו. המבקש מעריך את סכום התביעה הייצוגית (נגד כל הנתבעות) בסך של כ-181 מיליון ₪. סכום זה כולל בתוכו נזקים לא ממוניים עבור פגיעה בזכות הבחירה של חברי הקבוצה הנתבעת, בסכום של 50 ₪ לכל לקוח; ונזקים ממוניים ללקוחות העסקיים בלבד, בסכום המוערך של אובדן האפשרות לנכות את סכומי הריבית כהוצאה. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 20 בספטמבר 2018.

ד. ביום 7 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, שהוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד גובה דמי כרטיס בשיעורם המלא גם בחודשים בהם הלקוח מקבל את הכרטיס ומשפעלו במחצית החודש, וכי עליה לגבות דמי כרטיס בהתאם לשיעורם היחסי (החל מהמועד בחודש שהלקוח קיבל את הכרטיס ועד לסוף החודש), ולא עבור חודש מלא. המבקש מפנה במסגרת תביעתו לפנייה של חברת כ.א.ל לפיקוח על הבנקים, במסגרתה הובהר לה, לטענת התובע, כי עליה לגבות דמי כרטיס בהתאם לשיעור יחסי.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. תביעות משפטיות (המשך)

במישור המשפטי מבסס המבקש את טענותיו על עוולת הפרת חובה חקוקה (כללי הבנקאות), עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הסכם (בכך שהגבייה מתבצעת, עפ"י הנטען, בניגוד לתעריפון) והפרת הוראות הפיקוח על הבנקים, ובפרט הוראה 1/08 שעניינה בחיוב יחסי של עמלות תקופתיות בסיום השירות. התובע העריך את תביעתו בסכום של 34,800,000 ₪ וזאת בהתבסס על תחשיב שביצע. על החברה להגיש את תשובתה לבקשת האישור עד ליום 3 באוקטובר 2018. ישיבת קדם משפט נקבעה ליום 23 בינואר 2019.

ה. ביום 22 ביולי 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית חדשה כנגד שלוש חברות כרטיסי האשראי וביניהן החברה. על פי הנטען בתובענה, חברות כרטיסי האשראי אפשרו במשך שנים את פעילות החברות העוסקות בשיווק ישיר על אף שידעו כי מדובר בחברות שפועלות שלא כדין, תוך שהן מנצלות קשישים. משכך, נדרשות החברות בתביעה להשיב את כל כספי עסקאות הקשישים בבתי העסק העוסקים בשיווק ישיר (אלא אם תוכחנה שהעסקאות בוצעו כדין), להחזיר את העמלות שגבו כתוצאה מהעסקאות ולפצות את הלקוחות בגין הנזק הבלתי ממוני שנגרם ללקוחות. סכום התביעה כנגד שלוש החברות הוא 900 מיליון ש"ח. התובענה הומצאה ללאומי קארד ביום 26 ביולי 2018.

3. ביום 26 בדצמבר 2016 נתקבלה בידי החברה שומת מע"מ לתקופות חיוב מחודש ינואר 2012 ועד חודש אוגוסט 2016 (להלן - "השומה"). השומה עוסקת בעיקרה בחיוב החברה במע"מ בשיעור מלא בגין עמלות שהתקבלו בידיה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לבין בתי עסק בחו"ל. החברה הגישה השגה ביום 15 במרס 2017. ביום 8 במרס 2018 נתקבלו בידי החברה החלטה בעניין ההשגה ושומת מע"מ מעודכנת (להלן - "השומה המעודכנת"). במסגרת ההחלטה, מע"מ דחה את טענות החברה שהועלו במסגרת ההשגה ואף שינה את טענותיו בקשר לעמלות שנתקבלו בידי החברה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לחברה לבין בתי עסק בחו"ל. בעקבות זאת, סכום החיוב בשומה המעודכנת, כולל ריבית והצמדה, עומד על 86 מיליון ש"ח. עמדת החברה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, היא כי אין לחייבה במס על פי השומה ובכוונתה להגיש ערעור על ההחלטה בהשגה בהתאם למועדים הקבועים בחוק.

ד. התפתחויות בהוראות רגולטוריות מהותיות

1. החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ")

ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק הנ"ל (בהמשך להמלצות הועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, "ועדת שטרומ"), שעיקריו, איסור על בנק לאומי ובנק הפועלים לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב, לסלוק כרטיסי חיוב ולהחזיק בתאגיד המתפעל הנפקה או סולק כאמור; איסור ביחס לשליטה והחזקה בחברות כרטיסי אשראי (מועד ההפרדה) לאחר 3 שנים מיום פרסום החוק או לאחר 4 שנים מיום פרסום החוק אם שיעור החזקות הבנק בחברה ירד ללא יותר מ-40% ולפחות 25% הונפקו לציבור; הגבלה על היקף תפעול הנפקה שרשאי בנק לבצע בעזרת חברת כרטיסי אשראי אחת ל-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים המונפקים ללקוחותיו; הגבלות על מסגרות אשראי של לקוחות בנק הפועלים ובנק לאומי כך שתעמודנה בכל שנה על סכום שלא יעלה על 50% מסך המסגרות שהיו קיימות בשנת 2015; מתן גישה למידע ושימוש בו על ידי חברות כרטיסי האשראי; הפצת כרטיסים חוץ בנקאיים על ידי הבנק; הסדרת עבודה של סולקים מתארחים; והסדרת עבודתם של בתי עסק מאגדים.

2. הנפקת כרטיסי חיוב מידי ותקן EMV

ביום 26 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים עדכון חוזר בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב", לעניין שימוש בתקן EMV, לפיו החל מה-1 בינואר 2018 יחובר מסוף חדש אך ורק למערכת כרטיסי חיוב חדשה התומכת בתקן, למעט במקרים המפורטים בחוזר ובכפוף לתנאים הקבועים בו. כמו כן, קבע החוזר שמנגנון הסטת האחריות (liability shift) יידחה ליום 1 בינואר 2019.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. התפתחויות בהוראות רגולטוריות מהותיות (המשך)

3. תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ"

ביום 2 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

א. צמצום משמעותי בצורכי הנזילות השוטפים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב) - ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.

ב. הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב) - על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרותיו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו שייחתמו עד ליום 31 בינואר 2022 (לרבות חידוש הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) יובאו לידיעת הפיקוח על הבנקים ובמקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב יובאו לאישורו.

ג. הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - סיכון אשראי -הגישה הסטנדרטית - ותיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):
 - לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצטמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות ההון בגינו.

- הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים:²

- בכל הנוגע לאשראי בנקאי לחברות כרטיסי האשראי, יעודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר של שלוש שנים ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.

- בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.

ד. הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכונים נזילות (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - יחס כיסוי הנזילות) - נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.

4. החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים לתנאי פטור הסליקה המקומי

ביום 25 באפריל 2018 פרסם הממונה על ההגבלים העסקיים את החלטתו לפטור בתנאים את הסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי (אשר אושר במרס 2012 על ידי בית הדין להגבלים עסקיים), אשר יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2023 ויחול על כל מנפיק או סולק שיצטרפו להסדר. בין היתר, כולל הפטור את הנושאים הבאים:

- הצטרפות שחקנים חדשים להסכם העקרונות - בהתאם לתנאי הפטור, על חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם, באופן שיווינוי וללא עלות, כל מנפיק או סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם ושיבקש להצטרף להסכם. בנוסף, נקבע שעל חברות כרטיסי האשראי להעמיד לרשות שחקן חדש את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו להסכם ופעילותו על פיו. כמו כן, נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם ולפעול לפי הוראותיו.

² בהתאם לטיטוט תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 שהפיץ הפיקוח על הבנקים ביום 22 באפריל 2018.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. התפתחויות בהוראות רגולטוריות מהותיות (המשך)

- איסור על ניצול כוח שוק בצד ההנפקה או בצד הסליקה כדי להקשות על מתחרים - בהתאם לתנאי הפטור, מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה, ולא ינקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה כאמור. כן נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב לא תפלה בין מנפיקים ולא תנקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה בין מנפיקים. בנוסף, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק או מנפיק בעלי היקף פעילות רחב לא תקשור בין סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב בבית עסק לבין ההתקשרות עם אותו בין עסק במסגרת פעילותה כמנפיק.
- איסור על ניצול כוח שוק כלפי בית עסק - בהתאם לתנאי הפטור, חל איסור על חברת כרטיסי אשראי להיות צד להסכמה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא קשירה בין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי צד להסכם לבין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי מי שאינו צד להסכם. כמו כן, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי לא תקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חיוב הנסלקים על ידיה וכן נקבע איסור על חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב להיות צד להסכמות עם בית עסק המונעות מבית העסק או מגבילות את בית העסק לתת הנחות ללקוחותיו אשר תלויות באמצעי התשלום בו משתמש הלקוח.
- סליקה יומית, איסור על עיכוב בהעברת התשלום מהמנפיק לסולק - בהתאם לתנאי הפטור, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. המעבר לסליקה יומית יחול על עסקאות המבוצעות בתשלום בודד (בין אם מדובר בעסקאות חיוב מיידיות ובין אם בעסקאות חיוב נדחה), אך תנאי זה לא יחול בעסקאות תשלומים.

יחד עם המגבלות המתוארות מעלה, התנאים החדשים טומנים גם מספר הקלות, וביניהן: תנאי הפטור אינם כוללים איסור על הסכמות בלעדיות עם בתי עסק; התנאים החדשים גם אינם כוללים איסור על הנחות מטרה; הושמט מנוסח התנאים החדשים האיסור על מנפיק לערוך מבצעים עם בתי עסק אשר גלוות להן הסכמות בלעדיות; התנאים החדשים אינם כוללים הוראות הנוגעות לתיעוד הצעות סליקה או הגבלות בנוגע לפעילות הניכיון; וכן הלאה. החברה בוחנת את משמעות הפרסום ואת צעדיה להתמודדות עם יישומו.

5. הצעת חוק חוזה שירותי תשלום

ביום 18 ביולי 2017 פורסם תזכיר חוק שירותי תשלום. תזכיר החוק הינו חלק מאסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להגביר את השימוש בהם. תזכיר החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות, והוא מציע להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 לחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה. כמו כן, תזכיר החוק מתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

ביום 7 במרס 2018 הופצה הצעת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018 בהמשך לפרסום תזכיר החוק ולהערות שהועברו על ידי הגורמים השונים.

6. מתווה הפחתת העמלה הצולבת

ביום 25 בפברואר 2018, לאחר קבלת הערות הציבור, פרסם בנק ישראל את המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה צפויה לרדת משיעור של 0.7% כיום, במספר פעימות עד לשיעור של 0.5% ב-1 בינואר 2023. כמו כן, העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מיידיות צפויה לרדת משיעור של 0.3% כיום, בשתי פעימות לשיעור של 0.25% ב-1 בינואר 2023. מתווה ההפחתה שתואר לעיל יפחית מהותית את הכנסותיה של החברה מעמלה צולבת (הן ביחס לכרטיסים בנקאיים והן ביחס לכרטיסים חוץ בנקאיים). יחד עם זאת, היות ומדובר במתווה הפחתה מדורג עד שנת 2023, והיות ובמהלך השנים הבאות צפויים שינויים והתפתחויות בתחומי הפעילות של החברה, אין ביכולתה של החברה לחזות את מידת ההשפעה של הפחתת העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות העתידיות.

א. כלי

החברה עוסקת בשני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר הנפקה ומגזר סליקה.

בהתאם להוראות בנק ישראל מגזר פעילות הוא מרכיב אשר מתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות לעסקאות עם מגזרים אחרים בחברה).
- (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

מגזר הנפקה

לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב נדחה, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה. פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות עיקריים:

(1) כרטיסים בנקאיים – כרטיסים שלאומי קארד מנפיקה במשותף עם בנק לאומי או עם בנק מזרחי טפחות ללקוחותיהם. עבור כרטיסים בנקאיים, הבנק הוא זה שקובע את גובה מסגרות האשראי, אחראי על מימון האשראי נושא ריבית וכן על סיכון האשראי. הפצת הכרטיסים הבנקאיים מבוצעת באמצעות סניפי הבנק.

(2) כרטיסים חוץ בנקאיים – כרטיסים שלאומי קארד מנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים כגון ארגונים ומועדונים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא של לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים, להם הונפק כרטיס אשראי, סיכון האשראי הוא באחריות צד ג'. במהלך תקופת הדוח פעילות זו אינה מהותית. הפצת הכרטיסים החוץ בנקאיים מבוצעת בעיקר בעזרת הגופים השותפים למועדוני הלקוחות השונים. בנוסף, מציעה החברה אשראי צרכני ומוצרים אחרים ללקוחות פרטיים.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

- (1) שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק.
- (2) פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.

ב. מדידה פיננסית

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:
ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.
ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.
ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.
העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה
		מידע על הרווח והפסד:
		הכנסות:
		הכנסות עמלות מחיצוניים
251	159	92
-	47	(47)
251	206	45
76	67	9
(1)	(1)	*
326	272	54
142	102	40
33	33	-
52	52	*
		רווח נקי
		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה
		מידע על הרווח והפסד:
		הכנסות:
		הכנסות עמלות מחיצוניים
244	143	101
-	53	(53)
244	196	48
53	44	9
*	*	*
297	240	57
134	96	38
29	29	-
49	44	5
		הכנסות עמלות בינמגזרים
		סך הכל
		הכנסות ריבית, נטו
		הכנסות אחרות
		סך ההכנסות
		הוצאות תפעול
		תשלומים לבנקים
		רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים
ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד	
189	308	497	מידע על הרווח והפסד:
(98)	98	-	הכנסות:
91	406	497	הכנסות עמלות מחיצוניים
19	125	144	הכנסות עמלות בינמגזרים
*	(1)	(1)	סך הכל
110	530	640	הכנסות ריבית, נטו
77	197	274	הכנסות אחרות
-	63	63	סך ההכנסות
4	100	104	הוצאות תפעול
			תשלומים לבנקים
			רווח נקי
			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
199	279	478	הכנסות עמלות מחיצוניים
(104)	104	-	הכנסות עמלות בינמגזרים
95	383	478	סך הכל
18	86	104	הכנסות ריבית, נטו
1	2	3	הכנסות אחרות
114	471	585	סך ההכנסות
80	199	279	הוצאות תפעול**
-	57	57	תשלומים לבנקים
5	69	74	רווח נקי**

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.
 ** הוצאות התפעול כוללות השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר ההנפקה בסך 5 מיליוני ש"ח ו- 14 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 הרווח הנקי כולל השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר ההנפקה בסך 6 מיליוני ש"ח ו- 13 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) – מיליוני ש"ח

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
987	581	406	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	213	(213)	הכנסות עמלות בינמגזרים
987	794	193	סך הכל
225	187	38	הכנסות ריבית, נטו
5	3	2	הכנסות אחרות
1,217	984	233	סך ההכנסות
592	428	164	הוצאות תפעול*
118	118	-	תשלומים לבנקים
143	136	7	רווח נקי*

* הוצאות התפעול כוללות השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 11 מיליוני ש"ח ו- 33 מיליוני ש"ח, בהתאמה. הרווח הנקי כולל השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 14 מיליוני ש"ח ו- 33 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בחברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי הוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית ההיוון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר, הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

נכסים פיננסיים:

פיקדונות בבנקים, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות עם חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות ללא חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות בעקבות יישום הוראת חובות פגומים.

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגיד בנקאי, זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים

יתרות במאזן	שווי הוגן** (רמה 1)	שווי הוגן** (רמה 2)	שווי הוגן** (רמה 3)	שווי הוגן** סך הכל
158	77	81	-	158
13,336	-	-	13,326	13,326
2	-	-	2	2
* 13,496	77	81	13,328	13,486

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות 30 ביוני 2018
(בלתי מבוקר) – מיליוני ₪ בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי
אשראי, נטו

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים פיננסיים

יתרות במאזן	שווי הוגן** (רמה 1)	שווי הוגן** (רמה 2)	שווי הוגן** (רמה 3)	שווי הוגן** סך הכל
5,025	5,025	-	-	5,025
6,623	-	-	6,621	6,621
76	-	-	76	76
* 11,724	5,025	-	6,697	11,722

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות בכרטיסי
אשראי

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) – מיליוני ₪

יתרות במאזן	שווי הוגן** (רמה 1)	שווי הוגן** (רמה 2)	שווי הוגן** (רמה 3)	שווי הוגן** סך הכל
169	97	72	-	169
13,051	-	-	13,042	13,042
1	-	-	1	1
* 13,221	97	72	13,043	13,212

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי
אשראי, נטו

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים פיננסיים

יתרות במאזן	שווי הוגן** (רמה 1)	שווי הוגן** (רמה 2)	שווי הוגן** (רמה 3)	שווי הוגן** סך הכל
4,373	4,373	-	-	4,373
7,143	-	-	7,139	7,139
71	-	-	71	71
* 11,587	4,373	-	7,210	11,583

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות בכרטיסי
אשראי

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 77 מיליוני ש"ח ובסך 5,025 מיליוני ש"ח, בהתאמה (30 ביוני 2017 - 97 מיליוני ש"ח ו- 4,373 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר) – מיליוני ₪

שווי הוגן** סך הכל	שווי הוגן** (רמה 3)	שווי הוגן** (רמה 2)	שווי הוגן** (רמה 1)	יתרות במאזן	
141	-	75	66	141	נכסים פיננסיים:
					מזומנים ופיקדונות בבנקים
					חייבים בגין פעילות בכרטיסי
					אשראי, נטו
13,702	13,702	-	-	13,711	נכסים פיננסיים אחרים
3	3	-	-	3	
<u>13,846</u>	<u>13,705</u>	<u>75</u>	<u>66</u>	<u>* 13,855</u>	סך כל הנכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות:
					אשראי מתאגידים בנקאיים
					זכאים בגין פעילות בכרטיסי
					אשראי
4,747	-	-	4,747	4,747	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,250	7,250	-	-	7,255	
66	66	-	-	66	
<u>12,063</u>	<u>7,316</u>	<u>-</u>	<u>4,747</u>	<u>* 12,068</u>	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 66 מיליוני ש"ח ובסך 4,747 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

תכנית פרישה מרצון

ביום 21 בינואר 2018 פרסמה החברה תכנית פרישה מרצון חד פעמית ומוגבלת בכמות ובה הוצע לעובדים לפרוש מלאומי קארד בתנאים מועדפים. ביום 25 בפברואר 2018 הגיעה לסיימה התוכנית במסגרתה אושרו כ- 130 בקשות של עובדים. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 נכללה הפרשה בגין תכנית זו.

רכישת החזקות בחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ

ביום 12 במרס 2018 חתמה החברה על הסכם לרכישת 19.99% מחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ (להלן - "יעד סליקה") העוסקת במתן פתרונות סליקה מתקדמים. עסקת הרכישה הושלמה במהלך חודש יוני 2018. על פי ההסכם, קיימת לחברה אופציה לרכוש את יתרת המניות הרגילות של יעד סליקה, כולן או חלקן ובשיקול דעתה הבלעדי של לאומי קארד, בתמורה לשווי המפורט בהסכם, וזאת לתקופה של 3 שנים ממועד השלמת העסקה. לרכישת החזקה ביעד סליקה אין השפעה מהותית על תוצאותיה העסקיות של החברה.

טיוטת תשקיף להשלמה – הנפקה ראשונה לציבור

כחלק מהיערכות ליישום הוראות חוק שטרומ, על פיו בנק לאומי נדרש למכור את החזקותיו בלאומי קארד בתוך המועד שנקבע בחוק, בסוף חודש מרס 2018, הגישה לאומי קארד, לרשות לניירות ערך טיוטה ראשונה של תשקיף להשלמה - הנפקה ראשונה לציבור, הצעת מכר ותשקיף מדף. ביום 24 ביולי 2018 הגישה החברה לרשות לניירות ערך טיוטה שניה של תשקיף להשלמה - הנפקה ראשונה לציבור, הצעת מכר ותשקיף מדף. טרם נקבעו תנאי הנפקה והצעת המכר האמורות ואין וודאות בשלב זה שההנפקה כאמור תצא לפועל.

סיום התקשרות עם חברת שופרסל בע"מ

בשנת 2006 התקשרה החברה עם חברת שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") בהסכם להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות שופרסל. לצורך תפעול המיזם, על פי ההסכם, הוקמה "שופרסל פיננסיים שותפות מוגבלת" (להלן - "שופרסל פיננסיים") ובה רוכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל. ההסכם פירט, בין היתר, את חלוקת ההכנסות בין הצדדים. חלקה של לאומי קארד בשותפות - 16%.

בהמשך לדיווח שופרסל מיום 12 ביולי 2017 לפיו היא הודיעה לפז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") על מימוש אופציית ה-CALL לרכישת החזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים (20%), וכן כי לחברה זכות להודיע לשופרסל על רצונה להשתתף ברכישת החזקות פז, ובמקרה כאמור שופרסל והחברה ירכשו את החזקות פז פרו-ראטה ביניהם בהתאם לשיעור חלקם בשופרסל פיננסיים, הודיעה לאומי קארד לשופרסל ביום 26 ביולי 2017 כי בכוונתה להשתתף ברכישת החזקות פז בשופרסל פיננסיים. ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל ללאומי קארד כי אין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, הסתיים ההסכם ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד ממשיכה להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס בהתאם להוראות ההסכם.

נכון ליום 31 במרס 2018 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ- 395 אלפי כרטיסים. בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית CALL לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסיים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסיים שתבוצע על-ידי מעריך שווי מוסכם. כמו כן, עד לתחילת שנת 2018 החברה שימשה גם כסולקת של שופרסל במותג ויזה, כאשר בסוף חודש ינואר 2018 הודיעה שופרסל לחברה על סיום התקשרות זו.

ביום 21 בפברואר 2018 דיווחה פז כי לפי הערכת שווי שבוצעה לשופרסל פיננסיים על ידי מעריך שווי מוסכם, עולה כי שווי שופרסל פיננסיים נאמד בממוצע בכ- 794 מיליון ש"ח.

ביום 15 במרס 2018 הודיעו חברת שופרסל ופז כי לאחר מו"מ הן הגיעו לפשרה מוסכמת המשקפת הפחתה של כ- 8% בהערכת השווי כאמור, כך שתמורת מכירת אחזקותיה המהוות 16% משופרסל פיננסיים, פז תקבל סכום של כ- 117 מיליון ש"ח.

ביחס ליתרת אחזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים ובשופרסל פיננסיים ניהול בע"מ (4%), ביום 25 במרס 2018 הגישה החברה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה למתן צו זמני כנגד שופרסל ופז לדחיית המועד למימוש האופציה של החברה לרכישת אחזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים ובשופרסל פיננסיים ניהול בע"מ.

ביאור 10 – אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח (המשך)

באותו יום התקבלה החלטת בית המשפט בהעדר הצדדים הקובעת כי המועד למימוש האופציה של החברה לרכישת אחזקותיה של פז יוארך ל- 3 ימי עסקים ממועד בו יומצא לחברה על-ידי שופרסל עותק מהערכת השווי של ר"ח אורי כהן (שהוא המערך המוסכם אשר קבע את שווייה שופרסל פיננסים לצורך רכישת אחזקות פז בשותפות).

יצוין כי בדוח השנתי של פז לבורסה צוין כי שופרסל התחייבה לרכוש את מלוא אחזקות פז, וכי הוסכם שהתשלום בגין 4% מהאחזקות בשותפות ישולם במחצית השניה של חודש יוני 2018.

ביום 15 באפריל 2018 התקבלו תשובותיהן של שופרסל ופז לבקשה לצו זמני.

ביום 23 באפריל 2018 הגישה לאומי קארד בקשה נוספת למתן סעדים זמניים, ובד בבד כתב תביעה נוסף, כנגד שופרסל ור"ח גיל ברק, מפירמת PWC, למחלקה הכלכלית בבית המשפט בתל אביב.

במסגרת הבקשה התבקש בית המשפט לתת צווים זמניים לפיהם פעילות מועדון כרטיסי אשראי שופרסל תבוצע באמצעות שופרסל פיננסים, ולחלופין בלבד, כי כל ההכנסות אשר הופקו מפעילות המועדון שהוסטה מהשותפות תוחזק בחשבון נפרד ותחת רישום חשבונאי נפרד. במסגרת כתב התביעה התבקש בית המשפט להורות כי:

כל פעילות המועדון שייכת לשופרסל פיננסים; כי הסתת פעילות המועדון משופרסל פיננסים נעשתה שלא כדין ומכאן יש להחזיר את הפעילות לשופרסל פיננסים; לחלופין, כי הרווחים מפעילות המועדון שייכים לשופרסל פיננסים; כי הערכת שווי השותפות לצורך רכישת אחזקות לאומי קארד תיעשה בשים לב לשווי פעילות המועדון, ללא קשר למקום בו מתבצעת הפעילות בפועל; כי הערכת השווי של ר"ח אורי כהן תשמש בסיס לקביעת שווי השותפות לצורך רכישת אחזקות לאומי קארד וכי הנ"ל ימונה כמערך השווי לצורך ביצוע התאמות ככל הנדרש; לחלופין כי ימונה מערך שווי אחר, וכי בפניו תונח הערכת השווי של ר"ח אורי כהן; כי האופציה הקבועה בהסכם לרכישת אחזקות לאומי קארד על ידי שופרסל תקפה.

לצד תביעה זו, הגישה החברה ביום 24 באפריל 2018 בקשה לאחד את הדיון בשתי התביעות.

כמו כן, החברה הגישה את תגובתה לתשובות שופרסל ופז לבקשה לצווים זמניים (במסגרת התביעה הראשונה) ביום 30 באפריל 2018, ובה דחתה את טענותיהן. באותו יום, ניתנה החלטה של בית המשפט, המורה לצדדים להודיע בתוך 10 ימים האם יסכימו להעביר את המחלוקות לגישור. מובן כי ככל שתושג הסכמה בעניין גישור, יכלול הגישור גם את העניינים שהועלו במסגרת התביעה השנייה.

ביום 17 במאי 2018 הגישה שופרסל את תשובתה לבקשה לסעדים זמניים בתביעה השנייה, כתב הגנה בהליך הראשון וכן בקשה לסילוק על הסף של התביעה השנייה. ביום 28 במאי 2018 הודיעו הצדדים על הסכמתם לפנות להליך גישור בפני שופט בית המשפט העליון (בדימוס) יורם דנציגר.

ביום 19 ביוני 2018 החל הליך הגישור מול שופרסל, כאשר במהלך הגישור ההליכים המשפטיים מוקפאים.

ביאור 11 - ארוע לאחר תאריך המאזן

בהתאם להוראות חוק שטרומ, בנק לאומי נדרש למכור את החזקותיו בלאומי קארד וזאת עד ליום 1 בפברואר 2020. בתום תהליך שקיים בנק לאומי ובחינת חלופות שונות ובעקבות אישור דירקטוריון בנק לאומי מיום 26 ביולי 2018, בנק לאומי יחד עם קבוצת עזריאלי, התקשרו בהסכם למכירת מלוא החזקותיהן בלאומי קארד ל- Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus. בהתאם למידע שנמסר לבנק לאומי על ידי Warburg Pincus, הקרן מנהלת נכסים בהיקף של כ- 45 מיליארד דולר, מתוכם כ- 11 מיליארד דולר הושקעו בגופים פיננסיים שונים, כולל בחברות שעוסקות בתחום התשלומים.

על פי הדיווח המידי של לאומי בנושא מכירת לאומי קארד מיום 28 ליולי 2018, מספר אסמכתא 2018-01-069768 התמורה שתשולם למוכרים עבור מלוא מניות לאומי קארד הינה 2.5 מיליארד ש"ח. למעט התאמה לחלוקת דיבידנד אם וככל שלאומי קארד תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה בתקופה שעד למועד השלמת העסקה, סכום התמורה הינו ללא התאמות. ההסכם כולל נספח המתאר את עיקרי תנאי המימון שהבנק יאות להעניק ללאומי קארד, לצורך פעילותה השוטפת, לאחר השלמת העסקה, וזאת בהתחשב, בין היתר, בהקלות הרגולטוריות שניתנו על ידי בנק ישראל למימון חברות כרטיסי האשראי שיופרדו מהבנקים. מתן המימון בפועל כפוף להתקשרות בהסכם נפרד בין לאומי קארד לבין הבנק, ולקבלת אישור האורגנים המוסמכים לכך בבנק ובלאומי קארד. הסכם המכירה כולל מספר תנאים מתלים ובכללם קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים על פי דין. בין הצדדים נקבעה תקופה של שלושה חודשים לקיום התנאים המתלים, עם אפשרות הארכה בשלושה חודשים נוספים לפי דרישת כל אחד מהצדדים שלאחריהם רק לבנק לאומי תוקנה הזכות להאריך את התקופה בעוד שלושה חודשים נוספים. נקבע גם מנגנון לקיצור התקופה וביטול ההסכם במקרה שיתברר שסביר שלא ניתן יהיה לקבל את האישורים הרגולטוריים.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 7 ב \(2\)](#) לעיל.

**ממשל תאגידי,
פרטים נוספים ונספחים
ליום 30 ביוני 2018**

לאומי קארד

תוכן עניינים

103	שינויים בהרכב הדירקטוריון
103	שינויים בהרכב ההנהלה
103	הסכמים מהותיים
104	מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים
109	נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 4 במאי 2018 סיים מר יעקב (ג'קי) ניסן את כהונתו כדירקטור בחברה.
ביום 12 ביוני 2018 מונה מר פרץ גוזה כדירקטור חיצוני בחברה.

שינויים בהרכב ההנהלה

ביום 13 בדצמבר 2017 אושר מינויו של מר ירון טיקטין לתפקיד מנהל אגף אשראי החל מיום 1 במרס 2018, במועד זה סיימה גב' תמר גוטלין בר-נוי את תפקידה כמנהלת אגף אשראי בחברה.

הסכמים מהותיים

לפרטים אודות הסכמים מהותיים ראה [ביאור 7](#) בדוחות הכספיים לעיל.

מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים

בתקופת הדוח פורסמו או הועברו לעיון החברה הצעות לשינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים שונים בהוראות דין שונות ואשר להן השפעה על פעילות החברה, לרבות על הסיכונים להם חשופה החברה. בשלב זה, טרם ניתן להעריך איזה מבין ההוראות יפורסמו בסופו של דבר ומה יהיו ההוראות ודברי החקיקה הסופיים שייקבעו, ואשר על כן לא ניתן להעריך את מלוא השפעתם על החברה. בפרק זה יפורטו החוקים וההוראות שנכנסו לתוקף בתקופת הדוח, או שעתידיים להיכנס לתוקף ואשר השפעתם על פעילות החברה צפויה להיות מהותית. בהמשך לאמור בפרק "מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים" בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 153-149), להלן שינויים במגבלות וחקיקה שהתווספו בתקופת הדוח:

הגברת התחרותיות בתחום הבנקאות ורפורמות בענף זה

ביום 2 ביולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

- א. צמצום משמעותי בצורכי הנדילות השוטפים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב): ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.
- ב. הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470 - כרטיסי חיוב): על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרותיו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו שייחתמו עד ליום 31 בינואר 2022 (לרבות חידוש הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה) יובאו לידיעת הפיקוח על הבנקים ובמקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב יובאו לאישור.
- ג. הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירים (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית - ותיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):
 - לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצטמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות הון בגינו.
 - הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים:³
 - בכל הנוגע לאשראי בנקאי לחברות כרטיסי האשראי, יעודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.
 - בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.
- ד. הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכונים נזילות (תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - יחס כיסוי הנזילות): נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.

³ בהתאם לטיטוט תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 שהפיץ הפיקוח על הבנקים ביום 22 באפריל 2018.

דוח הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי (וועדת היישום של חוק שטרומ)

ביום 22 במאי 2018 פרסמה הוועדה את הדוח התקופתי הראשון שלה ובו התייחסות לצעדים הרגולטורים שנעשו על מנת לקדם את החובות שנקבעו במסגרת חוק שטרומ וכן לוחות זמנים ליישום חלק מההמלצות בהמשך.

כללי הבנקאות (רישוי) (תנאי אירוח סולק), התשע"ח-2018

ביום 25 ביוני 2018 פרסמה נגידת בנק ישראל כללים לעניין אירוח סולקים חדשים על גבי פלטפורמות של סולקים קיימים, כך שסולקים חדשים, שאינם מחוברים ישירות למערכת התשלומים, יוכלו לבצע את הסליקה באמצעות סולקים קיימים. פרסום זה הינו צעד נוסף שנוקט בנק ישראל לקידום יישום רפורמת "חוק שטרומ". בין היתר, הכללים קובעים את התנאים בהם על סולק מתארח לעמוד לצורך אירוח על-ידי סולק מארח, הוראות לעניין הסכם האירוח בין סולק מארח לסולק מתארח וכן חובת דיווח למפקחת על הבנקים על מחיר האירוח שהוסכם בין הצדדים.

קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בסולק ובחברת כרטיסי אשראי

ביום 20 בפברואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך המגדיר את הקריטריונים למי שיוכל לקבל היתר לרכוש חברת כרטיסי אשראי או להקים ולהיות בעלים של סולק. הקריטריונים המרכזיים שבוחן הפיקוח על הבנקים ושעל פיהם מעניקה הנגידה היתר שליטה כוללים היבטים של יושר ויושרה, חוסן פיננסי כמוגדר במסמך, אסטרטגיית השקעה, ניסיון עסקי קודם והבטחת אי קיוםם של ניהודי עניינים. בהתקיים קריטריונים אלו, וכחלק ממדיניות חדשה ומרחיבה שהגדיר הפיקוח על הבנקים, יוכל רוכש חברת כרטיסי אשראי להיות אחד מאלה: תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי ישראליים, כל עוד הם עומדים בהוראות כל דין; תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי זרים; קרן השקעות פרטית כמפורט במסמך. כמו כן, יוכל גרעין השליטה בחברת כרטיסי אשראי או בסולק להיות מורכב מקבוצה שתכלול מספר תאגידים פיננסיים או ריאליים כאמור, שיחתמו על הסכם המגדיר את דרכי שיתוף הפעולה ביניהם. מבני בעלות אחרים שיתאפשרו בחברת כרטיסי אשראי או בסולק הם מבנה מבזר לחלוטין, של החזקת מניות על ידי הציבור, או שילוב של גרעין שליטה והחזקות מניות על ידי הציבור.

חקיקה ראשית והצעות חוק

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב), התשע"א - 2011 ותיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981

ביום 22 במרס 2018 האריכה המפקחת על הבנקים את תקופת המעבר לקבלת רישיון סליקה הקבועה בחוק הבנקאות (רישוי), וזאת עד ליום 31 במרס 2019 (או למועד בו תינתן לחברה תשובה לבקשתה, המוקדם מבניהם).

הסכם רישיון לסליקת מותג "ישראלכרט"

ביום 16 במאי 2018 הוארך הפטור להסכם הרישיון עד ליום 31 בדצמבר 2023. הפטור הותנה במספר תנאים, ובין היתר, קובע כי ישראלכרט תוכל לגבות מהחברה אך ורק את הסכומים המפורטים בפטור: עמלה צולבת, בשיעור שנקבע בהסדר העמלה הצולבת בין החברות ולאחר ה-1 בינואר 2019 בהתאם לשיעורים שקבע בנק ישראל (לפרטים נוספים ראה "מתווה לקביעת העמלה הצולבת" [בביאור 7](#) בדוחות הכספיים); דמי רישיון חד פעמיים, תשלום נוסף כאחוז ממחזור סליקת כרטיסי "ישראלכרט" על ידי החברה ובכל מקרה לא יותר מהשיעור שנקבע בתנאי הפטור. כמו כן, במסגרת תנאי הפטור נקבעו תנאים האוסרים על העברת מידע בין החברות שלא לצורך יישום ההסכם או שלא מכוח דין או הוראת פטור. בנוסף, נקבע בפטור שהסליקה הצולבת של כרטיסי ישראלכרט תהיה כפופה לתנאי הסדר הסליקה המתוקן עד סוף 2018, וכן לתנאים שנקבעו בפטור בנוגע להסדר הסליקה הצולבת מיום 25 באפריל 2018, לפרטים נוספים ראה [פרק "תיאור עסקי החברה"](#) בדוח הדירקטוריון.

חוק חתימה אלקטרונית

ביום 28 בפברואר 2018 פורסם ברשומות חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 3), התשע"ח-2018. מהותו של התיקון הנו הקבילה כי כל אימת שנדרשת לפי חיקוק חתימתו של אדם על מסמך, ניתן לקיים דרישה זו לגבי מסמך אלקטרוני, באמצעות חתימה אלקטרונית, ובלבד שמתקיימות ברמת ודאות מספקת בנסיבות העניין, התכליות לדרישת החתימה בהתאם לאותו חיקוק, וזאת בשונה מנוסח החוק עד לתיקון, אשר קבע כי רק "חתימה אלקטרונית מאושרת" תחליף דרישה כאמור. החברה בוחנת את יישום הוראות תיקון החוק על פעילותה.

התאגיד הבנקאי הוא ללא גרעין שליטה, לא יותר מ- 5%; לגוף פיננסי משמעותי אסור להחזיק ביותר מ- 10% מתאגיד ריאלי משמעותי; לאדם/תאגיד שמחזיק ביותר מ- 5% מסוג מסוים מאמצעי שליטה בתאגיד ריאלי, אסור לשלוט בגוף פיננסי משמעותי. עוד נקבעו הוראות שונות שנועדו למנוע מצבי ניגוד עניינים של דירקטורים בתאגידים ריאליים משמעותיים ובגופים פיננסיים משמעותיים.

כללים למערכת שב"א

לאחרונה פרסמה שב"א טיוטה נוספת לכללי המערכת, אשר יחייבו את כל המשתתפים בה.

הוראות הפיקוח על הבנקים והוראות נוספות

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה (מס' 449) - פישוט הסכמים

ביום 10 ביולי 2018 פורסמה ההוראה הנ"ל. ההוראה כוללת את חובות הגילוי החלות על החברה בעת החתמה על הסכמי הלוואה או הסכמים הכוללים מסגרת אשראי. לפי ההוראה על תאגיד בנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז, בדף הראשון להסכם למתן אשראי את הפרטים והתנאים המהותיים להתקשרות הספציפית. אם האשראי לא ניתן במועד כריתת הסכם האשראי יש לתת ללקוח את הפרטים הנ"ל פעם נוספת אם חלו בהם שינויים כך שבכל מקרה יינתן הגילוי הנדרש כשהוא מלא וסופי, כאשר פירוט נרחב של תנאים אלו וכן תנאים רלוונטיים נוספים לשירות יימצאו בגוף ההסכם. כמו כן, כוללת הטיוטה טפסים מובנים לעניין הגילוי שיש לתת ללקוחות בהקשר זה. תחילתה של ההוראה ביום 9 במאי 2019, אך תאגיד בנקאי רשאי לפעול על-פיה במועד מוקדם יותר ממועד זה. יוער כי אין באמור כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק אשראי הוגן (לפרטים נוספים ראה "פרק חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים" [בדוח השנתי של 2017](#)). וחובות הגילוי הנדרשות בהתאם לחוק זה, עם כניסתו לתוקף.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיקור חוץ

ביום 26 ביוני 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה נוספת להוראת ניהול בנקאי תקין חדשה הנוגעת למיקור חוץ. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרשים תאגידים בנקאיים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ (ופעולות האסורות להעברה למיקור חוץ כגון תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה; פעילות חיתום בהלוואות לרבות ומעקב וניטור אחר ההלוואה לאחר העמדתה, למעט במקרה של שימוש במודל של התאגיד הבנקאי, כאשר לנותן השירות אין שיקול דעת בהחלטה ולרבות פתיחת חשבון רק לצורך העמדת ההלוואה; וכן פנייה יזומה ללקוחות קמעונאיים לצורך הפנייתם לתאגיד הבנקאי לקבלת אשראי), כאשר בכונת הפיקוח על הבנקים לפרסם בעתיד תוספת להוראה זו הכוללת דגשים ייחודיים בעת ביצוע מיקור חוץ של מערכות טכנולוגיות. מועד תחילת ההוראה (לכשתפורסם) הנו 31 בדצמבר 2019, כאשר הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 359 בנושא "קשרי תאגידים בנקאיים עם מתווכים" תבוטל במועד זה (או במועד מוקדם יותר, ביחס לתאגיד בנקאי שיישם את ההוראה בכללותה לפני מועד התחילה).

הוראת ניהול בנקאי תקין (מס' 363) - בנושא ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה

ביום 11 למרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה של הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה, אשר פורסמה כהוראה סופית ביום 24 באפריל 2018. מטרת ההוראה הינה להבהיר את האחריות של התאגיד הבנקאי בנוגע לקיום תצורת עבודה מאובטחת מול הספקים החיצוניים המהותיים (כפי הגדרתם בהוראה), ואת חובותיו לניהול סיכונים סייבר הולמים בפעילות ספקים אלו בחצרותיהם, בחצרי התאגיד הבנקאי ובממשקים שלהם עם התאגיד. בין היתר, קובעת ההוראה הוראות לעניין הסכם ההתקשרות של התאגיד הבנקאי עם ספק מהותי, וכן הוראות לעניין תמיכה ותחזוקה. מועד כניסת הוראה זו לתוקף - 6 חודשים ממועד פרסומה.

תיקון לחוק הגנת הצרכן ותיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח)

בהתאם לתיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) על הגופים השונים אשר עליהם יחולו הוראות החוק לאפשר ללקוחותיהם לקבל מענה אנושי מקצועי לפחות לסוגי שירותים המפורטים להלן, לאחר האפשרות לבחור את השפה שבה יינתן השירות הטלפוני, אם יש כזאת: (א) בירור חשבון, (ב) טיפול בתקלות, (ג) סיום התקשרות. משך ההמתנה לקבלת מענה טלפוני אנושי בכל אחד מהנושאים הנ"ל לא יעלה על שש דקות. כמו כן, ניתנת האפשרות ללקוח לבחור בשירות השארת הודעה, כך שנציג החברה ישוב אליו במועד מאוחר יותר, וזאת על פי בחירתו. התיקון יכנס לתוקף בתוך 12 חודשים ממועד פרסומו. כמו כן, ניתנה סמכות למפקחת על הבנקים לקבוע מקרים בהם התאגיד הבנקאי ראוי לחרוג מזמני התגובה לעיל בשיעור ובתקופה שתיקבע. החברה בוחנת את השפעת התיקון על פעילות מוקדי השירות של החברה. יישום ההוראה צפוי להגדיל את הוצאות החברה.

מתווה להקמת בנק חדש

ביום 3 ביוני 2018 פרסם בנק ישראל מדיניות שמסדירה, מבהירה ומפשטת את התהליך של הקמת בנק, במטרה לאפשר ליזם לקבל תוך פרק זמן קצר יחסית ועוד לפני שהסתיימה ההיערכות התפעולית, הניהולית והרגולטורית הנדרשת, רישיון בנק מוגבל, תחתיו ניתן יהיה לנהל פעילות מצומצמת של קבלת פיקדונות ומתן אשראי (פעילות המיוחדת לבנקים, לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי)). המדיניות קובעת רגולציה מופחתת על בנקים חדשים שמנהלים פעילות שאינה מורכבת, כגון פעילות קמעונאית, ובכלל זה הוראות ניהול בנקאי תקין והוראות דיווח לפיקוח. על מנת ליישם את המדיניות שנקבעה, הוקמה בפיקוח על הבנקים יחידת "רישוי ובנקים חדשים", שנועדה בין יתר תפקידיה ללוות ולהנחות את היזם בכל שלבי תהליך הרישוי, לבדוק את הבקשות לרישוי בנק ולהיתר שליטה בתאגיד בנקאי, ולפקח על הבנק החדש לאחר קבלת הרישיון.

ההוראות הבאות מפורטות [בביאור 17](#) (סעיפים 2, 4 - 6) בדוחות הכספיים לעיל:

- החלטת הממונה על הגבלים עסקיים בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר הסליקה הצולבת בין חברות כרטיסי האשראי טיטוה של הרשות להגבלים עסקיים לתנאי פטור הסליקה המקומי
- הנפקת כרטיסי חיוב מידי ותקן EMV
- מתווה לקביעת העמלה הצולבת
- הצעת חוק חוזה שירותי תשלום

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי

ביום 5 במרס 2018 פרסם ברשומות חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018. מטרת החוק - לקבוע הסדרים מודרניים, חדשים ומרוכזים (קודיפיקציה) שיאזנו בין אינטרסים של הגורמים השונים - החייבים, הנושים והאינטרס הציבורי הכללי. בין היתר, החוק מסדיר את הדין המהותי, עורך שינוי מבני ברשויות האמונות על יישום הדין וכן יוצר הפרדה בין הליכי חדלות פירעון של יחידים להליכי חדלות פירעון של תאגידים, לצד הסדר מיוחד להליכי הבראה. לפי הצעת החוק, מטרת החוק הינן להביא לשיקומו הכלכלי של החייב, להגדיל את שיעור החוב שייפרע לנושים וכן, הגברת הוודאות והיציבות של הדין, קיצור הליכים והפחתת הנטל בירוקרטית. תחילתו של החוק - 18 חודשים מיום פרסומו, והוא יחול על הליכים לפי חוק זה שהחלו ביום התחילה ואילך.

בנקאות בתקשורת - הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 ו-420

ביום 24 בינואר 2018 פרסם בנק ישראל טיוטת נוסח מעודכן נוספת של הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 420 בעניין משלוח הודעות בתקשורת. ההוראה המעודכנת כוללת מספר תיקונים לעניין משלוח הודעות מכוח דין ללקוח באמצעות שירות דואר אלקטרוני, אופן משלוח הודעה ללקוח שלא עשה שימוש בשירות משלוח הודעות בתקשורת, וכן לעניין רמת האבטחה הנדרשת לגבי דוא"ל הנשלח ע"י תאגיד בנקאי.

ביום 25 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה מעודכנת בנושא "בנקאות בתקשורת" והוראת ניהול בנקאי תקין 420. השינויים העיקריים בהוראה עוסקים בפתיחת חשבון מקוון וניהולו, והם כוללים, בין היתר: מתן אפשרות לפתיחת חשבון מקוון באמצעות כל טכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים העונה על העקרונות המפורטים בהוראה (לרבות באמצעות טכנולוגיה שאינה מחייבת אינטראקציה בזמן אמת עם הלקוח); מביטול הצורך בהצגת מסמך זיהוי נוסף מעבר לתעודת זהות בשימוש בטכנולוגיה

לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק העונים על העקרונות המפורטים בהוראה; וכן הקלות ספציפיות בעת פתיחת חשבון מקוון שהינו חשבון הלוואה או חשבון סליקה עד לסכום של 50,000 ש"ח. ביום 25 ביוני 2018, פרסם הפיקוח קובץ שאלות ותשובות ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367, ובו הנחיות לעניין יישום הוראות פרק ח'1 להוראה לעניין העברת מידע בדבר היתרה בחשבון עובר ושב של הלקוח (המהווה יישום של הוראות "חוק שטרם").

איסור הלבנת הון

טיטת קובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בחברות כרטיסי־אשראי ביום 17 ביוני 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטת קובץ שאלות ותשובות נוסף. בין היתר, מתייחס קובץ זה לביצוע חובת זיהוי "פנים אל פנים" בפתיחת חשבון מקוון למתן שירותי סליקה; חובות "הכר את הלקוח" בעת הנפקת כרטיס חיוב בנקאי.

חוק לצמצום השימוש במזומן

בהמשך לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה את המלצות הועדה לצמצום השימוש במזומן ("ועדת לוקר"), אושרה ביום 13 במרס 2018 על-ידי מליאת הכנסת הצעת חוק צמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018. החוק מיישם את המתווה שאושר על-ידי ועדת לוקר וכולל את ההמלצות המרכזיות שלה, ובין היתר: קביעת מגבלה של 11,000 ש"ח על עסקאות במזומן, וכן הגבלת עסקה במזומן בין פרטים שאינם עצמאים ל-50,000 ש"ח (כאשר מעל סכומים אלו, יוכל מבצע העסקה לשלם או לקבל רק 10% מערכה במזומן, וזאת למעט תרומות, הלוואות, מתנות ועסקות עם קרובי משפחה, המוחרגים מהמגבלה האמורה). תיקון הגדרה של כרטיס תשלום בחוק כרטיסי חיוב, תיקון ההגדרה של כרטיס חיוב מיידי, והחלת סימן ג' לחוק כרטיסי חיוב - הגנות במקרים של עסקה במסמך חסר, הפסקת תשלום במקרה של אי אספקה, הפסקת תשלום במקרה של חדלות פירעון, הוראת קבע - על כרטיס חיוב מיידי, בשינויים המחייבים. החוק צפוי להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2019.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13)

ביום 27 בפברואר 2018 פורסמה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018. מטרתו העיקרית של התיקון להקנות סמכויות חקירה ואכיפה מנהלית לרשות להגנת הפרטיות (רמו"ט לשעבר), וסמכויות להטלת עיצומים מנהליים בגין הפרות הנוגעות למאגרי מידע. בנוסף לאמור, הצעת החוק מטילה אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד לעניין אחריות פלילית להפרת החוק.

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ו-2016

ביום 8 במאי 2017 פורסמו תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

בין היתר, מטרת התקנות לפרט ולקבוע עקרונות אבטחת מידע הקשורים בניהול ובשימוש במידע במאגרי מידע, בהתבסס על תקני אבטחת מידע מוקבלים בעולם, והכל במטרה לספק הגנה על זכויות נושאי המידע במאגר המידע מפני שימוש לרע במידע אודותיהם. בהתאם לאמור לעיל, התקנות קובעות דרישות וחובות מקיפות החלות על בעל המאגר וכן על מחזיק במאגר.

ביום 4 במרץ 2018 פורסמה הנחיית רשם מאגרי המידע ברשות להגנת הפרטיות (רמו"ט לשעבר) בדבר תחולת תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 על גופים המפוקחים על-ידי הפיקוח על הבנקים. התקנות נכנסו לתוקף ביום 8 במאי 2018.

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ו-2016

ביום 4 במרס 2018 פורסמה הנחיית רשם מאגרי המידע ברשות להגנת הפרטיות (רמו"ט לשעבר) בדבר תחולת התקנות על גופים המפוקחים על-ידי הפיקוח על הבנקים. תחילת התקנות (וכן הנחיית הרשם האמורה) - שנה מיום פרסומן.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח
3.57	58	6,583	4.52	82	7,381
-	*	179	-	*	166
-	*	14	-	*	13
3.47	58	6,776	4.41	82	7,560
		8,091			8,023
		170			164
		<u>15,037</u>			<u>15,747</u>
(0.49)	(5)	4,105	(0.48)	(6)	4,960
-	*	20	-	*	33
(0.48)	(5)	4,125	(0.48)	(6)	4,993
		8,930			8,605
		196			240
		13,251			13,838
		1,786			1,909
		<u>15,037</u>			<u>15,747</u>
<u>2.99</u>			<u>3.93</u>		
3.17	53	6,776	4.08	76	7,560

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2)(5)

פיקדונות בבנקים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5)

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	ממוצעת (1) מיליוני ש"ח
3.58	4.27	113	6,361	155	7,332
-	-	*	165	*	159
-	-	*	15	*	14
3.48	4.17	113	6,541	155	7,505
			7,875		7,959
			165		153
			<u>14,581</u>		<u>15,617</u>
(0.46)	(0.46)	(9)	3,903	(11)	4,828
-	-	*	21	*	25
(0.46)	(0.45)	(9)	3,924	(11)	4,853
			8,670		8,610
			190		246
			12,784		13,709
			1,797		1,908
			<u>14,581</u>		<u>15,617</u>
<u>3.02</u>	<u>3.72</u>				
3.21	3.87	104	6,541	144	7,505

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (2)(5)

פיקדונות בבנקים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)

סך כל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (5)

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018	
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	יטרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	יטרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	יטרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	יטרה ממוצעת (1) מיליוני ש"ח	
3.51	4.46	6,694	4.46	82	7,480	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.49)	(0.48)	4,096	(0.48)	(6)	4,959	סך נכסים נושאי ריבית
<u>3.02</u>	<u>3.98</u>					סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
-	-	20	-	*	32	מטבע ישראלי צמוד למדד
-	-	20	-	*	31	סך נכסים נושאי ריבית
						סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>-</u>	<u>-</u>					פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
-	-	62	-	*	48	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	9	-	*	3	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>-</u>	<u>-</u>					פער הריבית
						סך פעילות
3.47	4.41	6,776	4.41	82	7,560	סך נכסים נושאי ריבית
(0.48)	(0.48)	4,125	(0.48)	(6)	4,993	סך התחייבויות נושאות ריבית
<u>2.99</u>	<u>3.93</u>					

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.
(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

כסומים מדווחים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 יתרה ממוצעת(1) מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 הכנסות (הוצאות) ריבית מיליוני ש"ח	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 יתרה ממוצעת(1) מיליוני ש"ח	
3.53	113	6,466	4.21	155	7,433	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.46)	(9)	3,898	(0.46)	(11)	4,827	סך נכסים נושאי ריבית
3.07			3.75			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
-	*	20	-	*	23	מטבע ישראלי צמוד למדד
-	*	20	-	*	23	סך נכסים נושאי ריבית
-			-			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
-			-			מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
-	*	55	-	*	49	סך נכסים נושאי ריבית
-	*	6	-	*	3	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
3.48	113	6,541	4.17	155	7,505	סך פעילות
(0.46)	(9)	3,924	(0.45)	(11)	4,853	סך נכסים נושאי ריבית
3.02			3.72			סך התחייבויות נושאות ריבית

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.
(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים (מיליוני ₪)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי כמות
24	15	9
*	*	*
*	*	*
24	15	9
(1)	*	(1)
*	*	*
(1)	*	(1)
23	15	8

נכסים נושאי ריבית
 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 פיקדונות בבנקים
 נכסים אחרים
 סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

התחייבויות נושאות ריבית
 אשראי מתאגידים בנקאיים
 התחייבויות אחרות
 סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית
 סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי כמות	שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017
42	22	20	
*	*	*	
*	*	*	
42	22	20	
(2)	*	(2)	
*	*	*	
(2)	*	(2)	
40	22	18	

נכסים נושאי ריבית
 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
 פיקדונות בבנקים
 נכסים אחרים
 סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

התחייבויות נושאות ריבית
 אשראי מתאגידים בנקאיים
 התחייבויות אחרות
 סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית
 סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

מילון מונחים

ארגון מחדש של חוב בעייתי - חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, החברה איפשרה שינוי בתנאי פירעון החוב.

חוב בהשגחה מיוחדת - אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת החברה.

חוב נחות - אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הבטוחה, אם קיימת. לסיכון אשראי מאזני שסוג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב.

חוב פגום - חוב פגום הינו חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים (קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של ההסכם

באזל 2 / באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח בנקאי, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

הון עצמי רובד 1 - הון המניות המונפק והנפרע, בתוספת רווחים צבורים, פרמיות וקרנות הון.

הנפקה - תפעול מערך כרטיסי אשראי הכולל בין היתר, הנפקת כרטיסי אשראי, מתן שירותים ללקוחות המחזיקים כרטיסי אשראי וביצוע התחשבות שוטפת מול סולקים בתמורה לעמלת מנפיק.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הריבית המקורית של החוב.

הפרשה קבוצתית - הפרשה המיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חוב - זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי. **יחס הלימות ההון** - יחס בין ההון הרגולטורי שברשות החברה לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקטת החברה במהלך הפעילות.

יחס מינוף - היחס בין ההון לבין סך החשיפות של החברה.

כרטיס אשראי מתגלגל - כרטיס בו מתאפשר ללקוח לבחור בסכום החודשי בו הוא מעוניין להיות מחויב, ויתרת חובו נדחית לחודש הבא וצוברת ריבית.

כרטיס חיוב נדחה - כרטיס בו כל העסקות שהלקוח מבצע בכרטיסו נדחות למועד החיוב לפי בחירתו.

כרטיס חיוב מיידי (דביט) - כרטיס המאפשר לחייב את חשבון הלקוח בסמוך למועד ביצוע העסקה.

כרטיס חיוב נטען (PrePaid) - כרטיס הנטען מראש בסכום שעד אליו ניתן לבצע פעולות בכרטיס.

כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה במשותף עם בנקים ללקוחותיהם.

כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - משך החיים הממוצע לפרעון נכסים והתחייבויות הנמדד בשנים.

- סיכון אשראי** - הסיכון שלוה או צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.
- סיכון נזילות** - סיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה.
- סיכון ריבית** - החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מהפער בין מועדי הפרעון ומועדי שינוי שיעורי הריבית של הנכסים וההתחייבויות.
- סיכון שוק** - הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.
- סיכון תפעולי** - סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.
- סליקה** - העברת תשלומים לבית עסק כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלת סליקה שנגבית מבית העסק.
- עמלה צולבת** - עמלה המשולמת על ידי סולק למנפיק.
- שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)** - שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- תאגיד עזר בנקאי** - תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי).
- תהליך ה- ICAAP** - תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.
- תשואה להון** - רווח נקי מחולק בהון עצמי ממוצע.

ראשי תיבות

	הלמ"ס	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
	שב"א	שירותי בנק אוטומטיים
	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי
	חכ"א	חברת כרטיסי אשראי
Automated Teller Machine	ATM	מכשיר למשיכת מזומנים
Current Expected Credit Loss	CECL	הפרשה להפסדי אשראי צפויים
Committee Of Sponsoring Organizations	COSO	
Chief Risk Officer	CRO	מנהל סיכונים ראשי
Europay Mastercard Visa	EMV	
Financial Accounting Standards	FAS	תקני חשבונאות אמריקאיים
Generally Accepted Accounting Principles	GAAP	עקרונות חשבונאיים מקובלים
International Accounting Standards	IAS	תקני חשבונאות בינלאומיים
International Accounting Standards Board	IASB	הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים
Internal Capital Adequacy Assessment Process	ICAAP	תהליך הערכת הלימות ההון
International Financial Reporting Interpretations Committee	IFRIC	הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי
International Financial Reporting Standards	IFRS	כללי דיווח כספי בינלאומיים
The Institute of Internal Auditors	IIA	הלשכה העולמית למבקרים פנימיים
International Monetary Fund	IMF	קרן המטבע הבינלאומית
Information Technology	IT	טכנולוגיות מידע
Key Risk Indicators	KRI	אינדיקטורים לסיכון
Liquidity Coverage Ratio	LCR	יחס כיסוי נזילות
Near Field Communications	NFC	תקן תקשורת לטווח קרוב
Public Company Accounting Oversight Board	PCAOB	מועצה לפיקוח על הביקורת בחברות ציבוריות
Point Of Sale	POS	נקודת קצה למכירה באמצעות כרטיס אשראי
Standard Interpretations Committee	SIC	הועדה המתמדת לפרשנויות
Sarbanes Oxley	SOX	
Financial Action Task Force	FATF	גוף לקידום המדיניות בנושא מאבק בהלבנת הון ובכספי טרור

73 ,16
108 ,73 ,72 ,16
108 ,98 ,92 ,80 ,30 ,19 ,18 ,14
108 ,66 ,65
108 ,74 ,73
108 ,80
108 ,80
109 ,108 ,70 ,69 ,68 ,67 ,66 ,65 ,64 ,63 ,62 ,61 ,60 ,59 ,58 ,23 ,22 ,21 ,20 ,10
109 ,30 ,20
109 ,27
109 ,108 ,20
109 ,31
109 ,100 ,97 ,95 ,80 ,19 ,18 ,12 ,9
109 ,100 ,77
109 ,9
109 ,12

באזל III
הון עצמי רובד 1
הנפקה
הפרשה פרטנית
יחס מינוף
כרטיסים בנקאיים
כרטיסים חוץ בנקאיים
סיכון אשראי
סיכון נזילות
סיכון ריבית
סיכון שוק
סיכון תפעולי
סליקה
עמלה צולבת
תאגיד עזר בנקאי
תשואה להון